

Punk fiction

aneb

No future

ERMIAS TULU

Punk fiction

aneb

No future

Text © 2016 Ermias Tulu

Grafická úprava a sazba © Lukáš Vik, 2016

1. vydání © Lukáš Vik, 2016

ISBN ePub formátu: ISBN 978-80-7536-077-9

ISBN mobi formátu: ISBN 978-80-7536-078-5

ISBN PDF formátu: ISBN 9978-80-7536-079-2

Konverze do elektronických formátů:

webdesignér Lukáš Vik

<http://www.lukasvik.cz>

Věnování

Věnováno všem lidem dobré vůle

Mé vřelé díky patří skvělým ženám mého života – mé ženě, dceři, mým matkám, vlastní a ze strany manželky, sestrám, vlastním a ze strany manželky, které mně dávaly a dávají tolik lásky, ani nevím proč.

PROLOG

Pravda

Pravda je to, jak něco je, a lež je to, jak něco není. Pravda je a lež není. Pravda je to, co obdivují, milují a na co přísahají učenci, politici, kněží, muži a ženy, velcí a malí, hodní a zlí, bohatí a chudí. Všichni na pravdu přísahají..., a pak proti ní bojují, když ona není na jejich straně. Historik, velice vzdělaný muž, úmyslně ji kroutí a dává jí jinou formu, aby „uspokojil“ sebe, svůj a ostatní národy. A na ni přísahá. Leckterý filozof, stejně tak kněz, zuby nehty brání *svou pravdu* a odmítá poslouchat pravdu jiných, ač veškerý smysl jeho existence spočívá, dle vlastního tvrzení, v hledání pravdy a nic než pravdy. Pro pravdu zabíjí a je zabit. Je ochoten roky tvrdě pracovat a studovat, ne aby našel pravdu, ale aby dokázal, že on již dlouho pravdu má a ti druzí ne. Ti velcí učenci a duchovní otcové nazývají pravdu synonymem boha, a hned ji zas pošlou do pekla, když neslouží jejich přízemnímu účelu. To že lež pastí bývá a pravda osvobozením, na tom se shodují všichni, ale také na tom, že ti druzí v pasti jsou a

oni že jsou svobodní. A pro svou pravdu zas zabíjejí jiné, kteří by ji mohli svou pravdou ohrozit. Jako kdyby někdo mohl ohrozit pravdu. Copak nevíš, že pravda je a lež není?

...hledej pravdu, slyš pravdu, uč se pravdě, miluj pravdu, drž pravdu ... až do smrti; neboť pravda tě osvobodí od hříchu, ..., od smrti duše a konečně od smrti věčné...“ tak zní motto Jana Husa

Jaroslav

Kapitola první

Vzestup Nepolepšila

„Dyť já to takhle nemyslel, člověče!“ bránil se marně Nepolepšil.

„Já vím, chlape,“ odpověděl Vrtulník zamyšleně, „to říkají nakonec všichni. Jako ten blbec, co si hrál s puškou a oddělal svou ženu. Pak tvrdil, že nevěděl, že byla puška nabitá.“

Špičkou mačety na jeho hrudníku ho jemně dotlačil zpátky do křesla. „Abych se ti přiznal, ani já nevím co dělám,“ vysvětloval, „snad nám oběma odpustí bůh.“

Jardu napadlo, že by zavolal o pomoc, ale podivný klid vetřelce ho natolik zneklidnil, že byl též úplně klidný. Jenom v duchu doufal, že tato záležitost nebude tak vážná jako ta, co zrovna běžela v televizi.

Dežo Vrtulník byl docela normální chlap, který nevyhledával násilí, ale násilí si vyhledávalo jeho. Přezdívku Vrtulník mu prý dal nějaký policajt, poté co pozoroval několik případů, kdy dotyčný

způsobil újmu na zdraví více osobám současně, a to hlavně pěstí. Avšak vážná myšlenka někoho zabít byla přece jen vzdálená jeho nejdivočejším představám. Skoro ho děsilo, jak se mu tato myšlenka drala do popředí a lepila na sebe veškerou jeho pozornost s takovou intenzitou, že se jí po celý týden, ba měsíc, nedokázal zbavit. Začal chápat, jak je člověku, který se chystá někoho zbavit života. Byl veden touto personifikovanou myšlenkou jako loutka a nebyl schopen tomu odolat. Nakonec se s touto myšlenkou ztotožnil a přestal ji považovat za něco cizího, bral ji jako svoje vlastní vyšší já. Podlehl.

Jaroslav Nepolepšil sice nebyl nijak svatej, ale pouhá slova vytvářená někde v jeho nepřilíš komplikované mysli, mu z pusy plynula skoro samovolně, zatímco on je pozoroval jakoby z vedle, s odstupem, a napáchala mu často mnohem větší škody, než by si opravdu zasloužil.

Teď seděli potenciální vrah a jeho oběť v obýváku oběti a dívali se na film, který si pan Nepolepšil ten den půjčil. Byl to nějaký americký horor. Nepolepšil si v půjčovně stěžoval na předešlý film, že to byla fraška. Tvrdil, že toto by nevyděsilo ani miminka, když je tak jasně vidět, že krev na krku a košilích

obětí smrděla americkým kečupem. Chlapík v půjčovně mu slíbil, že z toho, co mu dnes půjčuje, se v křesle posere a možná ho to i zabije. Nepolepšil se tomu vtipu ze srdce zasmál, sbalil si film do igelitové tašky a pak si šel ještě koupit nějakou tu vodku a pár lahváčů k tomu. Zítra bude sobota, tak může klidně chrápat celý den.

Dežo si přitáhl pivko na stole opatrně mačetou, kterou celou dobu držel v ruce. Mačeta se leskla šedomodrým světlem od televize a působila také jakoby z filmu. Nepolepšila napadlo, že by to mohl být pouze špatný sen. Jenomže realita promítaná na obrazovce jeho televize, kdy v strašlivém hororu sem tam zařvala nějaká ženská zděšením a bolestí, při útoku úchyla vraždícího blondýny, mu zpochybňovala jeho přání.

„Tak se napij,“ přikázal zatím ještě jen potenciální vrah a přistrčil mu něco bublajícího ve skleničce. „Chci ti ulehčit tvé umírání, blbče.“

Nepolepšil znal smrt od vidění, z filmů, a sám se jí strašně obával. Volat o pomoc mu vůbec nepřišlo na mysl. Vždyť ví, jak to chodí. K čemu křičet, když stejně pak fízlové najdou zkrvavenou mrtvolu roztaženou na zemi, se zející ránou na krku, a řeknou: „Pachatel neznámý.“

Obrátil sklenici s podivným elixírem, co nijak špatně nechutnal, do sebe a jako duchem nepřítomný si prohlížel stůl před sebou. Najednou si všiml, že je tam strašný bordel, a styděl se, že zrovna dnes má návštěvu. Ani si nepamatuje, kdy ho naposledy někdo navštívil. Špinavé talíře, špinavé sklenice různé velikosti, prázdné obaly od čipsů, krabičky od prášků na spaní, a dokonce na rohu stolu visela jedna špinavá ponožka.

Pak se vše odehrálo v průběhu několika minut. Ani neví, jak dlouho tam seděl nebo ležel. Matně si vzpomněl, že cikán ho zezadu mírně uchopil za hlavu a pak... usnul? A co ty prášky, které musel spolknout s vodkou? Jak to, že je bdělý, když má přinejlepším tvrdě chrnět? Jardovi pomalu docházelo, že tento stav zamýšlené bdělosti mu připomíná blížící se smrt, kterou onehdá viděl ve filmu.

Najednou věděl, že toto *je* umírání. Celý jeho život se mu promítal velkou rychlostí, a přesto s křišťálovou průzračností, před jeho duševním zrakem. Překvapilo ho, že vidí pana učitele Jaroslava Nelítostného. Ten běsnil, jak je Nepolepšil tak nemožný blbec, že stejně jednou skončí nanejvýš jako řezník, nebo v kriminále. V čemž se mýlil. Pak

se objevila matka a pořád mu upravovala účes před jeho tlemícími se kamarády. Jak ji v tom okamžiku nesnášel! Hledal svého otce. Fotr zvracel v obýváku. Markéta, která ho milovala, se usmívala, mračila se, brečela, zpívala si, plivala a pak se zase rozesmála. On sám mladej, stál před potravinami, kde pracovala Markétka a pokuřoval startku, než jeho láska vyjde po práci z obchodu a zajdou si někam na sklenku dobrého vína. Strašně po ní toužil. Další obraz, kdy se Jarda hrozně vožral a kopl Markétku do břicha a ona potratila.

Pak tam byla chvilku jiná Markéta, zdravotní sestra ve špitále pro duševně choré. Ale jenom chvilku. Byla divná. Pak ji samotnou zavřeli v té samé nemocnici, kde pracovala, a zůstal zase sám. Od té doby nic! To bude snad už třicet let! Teď seděl nebo ležel v obýváku na gauči a cítil se nekonečně sám. Roky samoty ve světě, kde se přelidnění stalo jedním z největších hrozeb lidstva! Až na ty krátké okamžiky jeho života, kdy o něj nějaká ženská projevila zájem, by se dalo říci, že proonanoval svůj život.

Děti samozřejmě neměl. Cože? To je všechno? To bylo celé za těch padesát dva let? Je to na blití, myslel si. A začal blejt něco teplého, lepkavého a

„Milost, milost bože!“ skuhral schoulen v nejzazším koutku své hlavy, i když v boha věřil naposledy, když mu bylo šest a chodil s rodiči do kostela.

Utíkal do své hlavy, protože ztratil kontrolu území zbytku svého celého člověka, který byl v jednom ohni. Lapal po jedovatém vzduchu a snažil se rukama něčeho chytit. Ať chytil co chytil, nic nemohlo zastavit všechny ďábly, kteří do něj sekali a bodali a kousali. Každé nadechnutí, skoro nadechnutí, ho stálo tolik úsilí, jako by zvedal obrovský šutr, který mu spadl na nohy a roztránil kosti na padrtě, avšak stejně ze sebe nedostal nic víc než nějaké chraplavé chrchlání a sípaní. V hlavě bylo jediné místo, kam se jeho ubohá ztracená duše mohla uchýlit.

Moje duše? přemýšlel, kéž by to tak bylo. Takže opravdu máme duši? Byl to on, který utíkal všude po svém těle, ač neměl kam, před tím hororem zápasu se smrtí? A vůbec to stěhování uvnitř svého těla! Co je to za blbost?

Nejhroznější bolest, kterou kdy znal, byla, když mu jednou šlápla na palec u nohy obrovsky tlustá kráva jeho dědečka, která mu v jeho pěti letech připadala jako monstrózní dinosaurus. Řval

celou cestu do nemocnice, koulel očima, jež mu skoro vylézaly z důlků, a vyvolal takový rozruch v nemocnici, že se celý personál sbíhal, aby malému Jarouškovi nějak pomohl. Bylo to píchnutí jehlou do prstu v porovnání s tím, co měl na krku teď. Velikost. Intenzita. Všechno relativní. Je možné, že existují horší muka než ta, která teď prožívá? Toto by ani svému nejhoršímu nepříteli nepřál.

„Milost celému člověčenstvu, které má na krku tohle břemeno utrpení těla a duše!“ modlil se.

A najednou cítil, jak se vznáší. Naplnil ho nepochopitelný pocit klidu a... lásky? Panečku, napadlo ho, dyť jsem docela fajn chlap! Já myslel, že jsem taková svině a nemožný blbec, usmíval se v duchu. A konečně chápu pojem „relativní“ a do náboženství také nemám daleko. V tu chvíli, což by mohla být asi tisícina sekundy, zapomněl na bolesti svíjející se tělo na zemi a trochu si zafilozofoval. Jenomže jak se říká, zvyk je železná košile. Nechtěl se zas tak rychle zbavit toho svého tlustého těla, takže se k němu vrátil zpátky.

„Pomóóóóóc... bóóóóže...!“

Všiml si, že jeho tělo teď leží napůl venku před dveřmi z jeho bytu a chrchlá a pění a teče mu z pusy a nosu nějaká hnusná lepivá rudá tekutina. Tělo

křečovitě sebou škubalo a kopalo, jako by jím proudily tisíce voltů staré dobré elektřiny.

„Ale dyť já ještě žiju“ stěžoval si Jarda Osobě (v duchu ho už tak pojmenoval) v černém hábitu. „Snad sem ještě dorazí saniťáci a oživí mě.“

„Hele příteli, nech mrtvý mrtvým a pojď se mnou. Tohle už není k ničemu,“ a ukázal kosou na tělo.

Jarda se rozhlížel, zda někdo ze zde přítomných vidí to co on, ale všichni jen zděšeně hleděli na ubohé tělo na zemi a nezdálo se, že by měli tušení, co se jim tam před očima odehrává. Paralelní realita, myslel si. I to měl z těch amerických filmů.

„Ano, paralelní realita příteli,“ ušklíbl se Osoba kovově.

„Vy slyšíte mé myšlení?“ zeptal se už klidněji a spíše zvědavě.

Strašně rád měl i filmy, kde hrály roli paranormální jevy a byl teď super hrdý, že on sám byl jeden z hráčů, a přál si, kéž by ho mohli sledovat diváci na celém světě, včetně Ameriky. Narovnal se, nasadil úsměv ideálního herce a upravil si duševní účes.

„Pane Nepolepšile, tohle není divadlo,“ odsekl Osoba káravě. „Jedno divadlo skončilo, a to bylo

tam, odkud přicházíte. Tak pojdte, pojdte, já mám ještě jiné zákazníky, kteří čekají.“

Otočil se a chtěl odcházet, ale pak se zastavil a vydal si nějaký předmět zevnitř hábitu.

„Málem bych zapomněl,“ prohodil sám pro sebe a šel, spíše plul dolů po schodech skrze nic netušící čumily, a naklonil se k tělu, které právě dohrávalo poslední zápas. Položil předmět na do klubíčka zkroucené tělo a sledoval kmitající se obraz na halogenově zeleném displeji.

„Co to děláte?“ naklonil se Nepolepšil k tělu, které ho teď zajímalo asi tolik, jako pošpiněné převlečení z včerejšího maškarního plesu, a pozoroval vlnící se křivky na displeji.

„A co to vůbec máte tady za přístroj v... ru... ce?“ díval se na kostnatou ruku.

„Toto je trans-osciloskop“ odpověděl Osoba a nevnímal si údivu v hlasu Nepolepšila. „Je to elektronický měřicí přístroj s obrazovkou, vykreslující časový průběh měřeného signálu napětí. Měřím kmitočet, který udává počet opakování periodického děje za daný časový úsek, vzniklý implozí a explozí muk, kterými prochází tělo, dle intenzity bolesti a děsu. A to nám ukáže kategorii stupně utrpení.“

Nepolepšil nevěděl jak, ale měl pocit, že tomu rozumí. Fyzika sice nebyla vůbec jeho šálek kávy, ostatně jako všechny ostatní předměty, vyjma ruštiny, za tu dobu, co chodil do školy... Dyť pan učitel Nelítostný sám říkával:

„Vy tupouni, tomu nemůžete rozumět, jako moje babička nemůže rozumět čínský gramatice.“

„Uhněte prosím!“ zněl autoritářský hlas odněkud ze schodů, a stáhl ho zpátky do teď už směšné reality lidí.

„Co čumíte? No tak, už běžte, běžte!“ odháněl sousedy vážně a důležitě vyhlížející policista s lízátkem v puse, když mezitím saniťáci zakrývali nějakým igelitem zmučené tělo a přivazovali ho k nosítkům.

„Jdeme také,“ obrátil se Osoba na Nepolepšila. „Už to mám změřené a nestojí to za řeč.“

„Jak to nestojí za řeč!?“ Nepolepšil byl zklamán. „Prošel jsem takovou hrůzou a vy tvrdíte, že to nestojí za řeč?“ vyjel na osobu.

„Když vás to tolik zajímá, tak vám pár zajímavějších exemplářů za chvíli ukážu,“ prohodil klidně a vystoupil schody nahoru a vplul do prostranství, kde pekelně černý kůň stále hrabal kopyty o dláždění. Jarda ho následoval a nechal za

sebou realitu, která mu čím dál víc připomínala
spíše jen takovou dětskou noční můru.

Jaroušek a Motýlek

Jaroušek byl přešťastný, že byl konečně zas u babičky.

Tady se mohl vydovádět jak chtěl, mohl být ve špinavých šatech celý den, žvýkat dvě nebo více žvýkaček najednou, honit kočky a tahat je za ocas, běhat s pejsky po louce a válet se po mokrém a špinavém trávníku, šplhat po stromech, schovávat se v houští před nikým, nechat si lézt po ruce hlemýždě, ochutnat žízalu a vůbec všechno, co měl doma ve městě zakázáno. To všechno mu u babičky prošlo skoro nepovšimnuto. Jinak autoritativní babička vždy říkala:

„Nechte ho bejt sakra, dyť je to dítě.“ A jeho rodiče ji obvykle poslechli.

To ráno Jaroušek spolkl housku s máslem a domácí marmeládou, sotva ji žvýkal, a nemohl se dočkat, až vypadne z chaloupky a vyrazí sám na průzkumnou výpravu do okolí. Maminka mu vybrala čisté červené triko, čisté bílé ponožky, čisté kraťasy, sandály... Jaroušek se netrpělivě oblékal a ani neprotestoval, aby se zbytečně nezdržoval. Matka ho předem kárala za věci, které ještě

neudělal, přestože věděla, že přesně to, před čím ho varuje, bude dělat.

„Tak dávej pozor, ať nešlápneš do nějaké špíny, jo? A pozor, ať nespadneš, jo? A pozor...“

„Jo... jo, mami,“ odpovídal a duchem byl už dávno venku a ani neposlouchal, co mu matka dál povídala.

Jaroušek utíkal po louce a malý pejsek za ním. Házel mu klacek a pejsek skákal a funěl, bez sebe radostí, a s Jarouškem se o klacek přetahoval. Jaroušek vyšplhal po jabloni, aby odsud mohl pozorovat okolí, a na chvíli pejska ignoroval. Pejsek se za tu chvíli začal nudit a utíkal domů, aby si užil ostatních návštěvníků.

Jaroušek sledoval modrého motýlka dole v trávě, který přelétával z květu na květ. Motýlek se postupně vzdaloval a mířil k potoku, jenž šplouchal a pěnil v kamenitém korytu, schovaném v lesíku kousek za chalupou. Slezl se stromu a dal se do sledování barevného zázraku.

Jaroušek slavil před měsícem své šesté narozeniny. Věděl, že sám nesmí jít dál než ke konci velkého pozemku prarodičů, odkud se jde z kopce k potoku v lesíku. Přesto utíkal skrze hustý porost

velkých a malých stromů, popínavých rostlin a keřů dolů.

Dědeček a babička byli zrovna zaneprázdněni přípravou jídla a dobrůtek k nadcházející oslavě dědových sedmdesátin. Děda se nejlépe vyznal v přípravě starého dobrého guláše a babička připravovala domácí knedlíky. Jarouškova matka se dala do přípravy různých druhů pomazánek. Pomazánka česneková, vajíčková a pažitková. Samé lahůdky. Otec Jarouška nerad, ale přece jen, s cigaretou u pusy, krájel vecky. Když byli rodiče Jarouška se vším hotoví, trochu tu a tam pomáhali s úklidem nebo popíjeli kafe, pokuřovali a užívali si zas jednou nicnedělání.

Jaroušek objevil v korytu potoka ještě něco jiného, než jen barevného motýlka. Ještě netušil, že tohle bude příčinou náhlé a zásadní změny jeho osobnosti na celý život. Na jednom balvanu seděla pestrobarevně oblečená holka, bosýma nohama šplouchala ve vodě a tiše zpívala. Ve vesnici žila odjakživa velká komunita cikánů a pro Jarouška nebylo novinkou vídat cikánské děti pobíhat v okolí. Tahle byla něčím výjimečná. Byla tu sama a nepůsobila nijak divoce, aby ho odstrašila.

Holka patrně slyšela jeho kroky za svými zády, lehce otočila hlavu a koukla přes rameno. Dívala se na kloučka s růžovými tvářemi, hezky oblečeného do čistounkého červeného trička, čistých bílých ponožek, čistých khaki kraťasů, drahých sandálů..., exot v tomto prostředí.

„Ahoj,“ řekla a zase se otočila a šplouchala dál nohama ve zpěněné vodě. Jarouška jako by zasáhl blesk. Vlastně zasáhl. Nevěděl co se s ním děje, ale cítil, že se mu něco stalo. Na pozdrav nereagoval. Nemohl. Obvykle zdravil lidi, dokonce cizí kolemjdoucí, které neznal.

„Dobryyyy den!“ říkával a vykouznil úsměv v zamračených obličejích dospěláků.

Bezděčně si sedl na balvan kousek od ní a díval se do vody, zatímco koutkem oka pokradmu tu cikánskou holku pozoroval.

Dívka věděla, že ji klouček pozoruje, a za chvíli přestala zpívat a otočila se k němu.

„Jak se jmenuješ?“ zeptala se cikánka a její zářivé černé oči a andělsky krásný obličej se smály.

„Jaroslav Hrozil,“ odpověděl poslušně.

„Pojď si tu sednout,“ odsunula se kousek na kameni a udělala mu místo vedle sebe. „Odsud jsou

vidět malinký rybičky, který pod vodou plavou a chtějí mi pusinkovat chodidla. Vůbec se nebojí.“

Jaroušek byl šťastím bez sebe a bez váhání přiskočil ke kameni, na kterém seděla. Sedl si a posunul se nenápadně blíž k ní, a kdyby mu srdce nebilo tak divoce, rád by se jí i dotkl. Holka jako by přesně věděla, co se v té dětské hlavičce odehrává, pohladila ho po kudrnatých, blondatých vláscích a pak ho nečekaně políbila na tvář. Jarouškovi projel tělem tak silný elektrický proud, div že se nerozsvítil. Cítil její dech, který mu voněl po skořici, jak mu dala pusu. Tato vůně mu zůstala v jeho paměti do konce života.

„Chceš mi dát taky pusu?“ zeptala se.

Jaroušek zrudl jako zralé rajče a přikývl.

„Tak mi dej,“ smála se.

Její tmavorudé rty a mléčně bílé zuby malému Jarouškovi učarovaly tak, že se mu z toho točila hlava. Jen na ni zíral a nebyl schopen ani pohybu hlavou, neskrýváje svůj úžas nad fenoménem, který se před ním, nebo vedle něj odehrával. Holka k němu naklonila snědý obličej pod rozčuchanými havraními vlasy a nastavila mu tvář. Jaroušek se přece jen odhodlal a pomalu k ní přibližoval hlavu. Když byl blízko u její tváře, zavřel oči a jemně se

jí dotkl svými rty, když tu za ním zarachotil drsný hlas jeho matky.

„Jaroušku!“ zařvala matka. „Co to tu děláš?! Co si myslíš, že to je? Čokoláda nebo co, že tu holku olizuješ?“

Jaroušek vylekaně vyskočil a vytřeštil oči na matku, jako by ho načapala při nějakém velice moc vážném zakázaném činu. Současně cítil dosud neznámý pocit neuvěřitelného dětského hněvu, nebo snad nenávisti vůči vlastní matce, která ho právě připravila o největší slast jeho života. To jí také nikdy do konce života nezapomněl ani neodpustil. Za necelých deset minut zažil Jaroušek dva hluboké pocity, které mu do tohoto momentu byly absolutně neznámé a ani by je nebyl mohl pojmenovat – lásku a nenávist.

Cikánka se jen pobaveně usmívala a s nadlidským klidem pozorovala, jak ho matka čapla za ruku a táhla ho za sebou, bůhví proč tak navztekane, pryč od potoka, zpátky do chaloupky prarodičů. Tehdy cikánce mohlo být tak devět nebo deset let.

Od té doby Jaroušek nemyslel na nic jiného než na čokoládovou cikánku. Jezdil k babičce víckrát

do roka, o prázdninách a o vánocích, a netoužil vidět nic jiného než ji. Míjely dny a míjely roky a pocit zůstal stejný. Jaroušek nedal svůj pocit najevo a jakoby náhodou se zatoulával kolem čtvrti cikánů, aby ji mohl aspoň zahlédnout. Někdy se mu poštěstilo a viděl ji v dálce, a někdy vůbec ne.

Zdalo se mu, že čím byli starší, tím více se zmnohonásobilo její kouzlo a stejně tak jeho touha po ní. A když ji náhodou viděl, vše kolem ní najednou zaniklo v záři její krásy, a neviděl nic jiného, než jen ji jakoby pod zářivým kruhovým světlem reflektoru na jevišti divadla.

Cikánka patrně pustila z hlavy růžového kloučka pár minut poté, co ho jeho matka odvedla, a už nikdy poté ho ani nepoznávala. Alespoň nedala najevo, že by si ho pamatovala. Byl prostě jeden z mnoha dětí gadžů v okolí. Pak jednou, roky po oné události, Jaroušek to už nevydržel a udělal další krok. To mu bylo už patnáct let.

Jarda šel s igelitovou taškou v podpaží rovnou do čtvrti cikánů, kde vedle sebe do nepravidelného půlkruhu stálo několik zchátralých paneláků. Všude se povalovaly odpadky a mezi nimi si hrála kupa ošuntělých cikánských dětí. Jardovi, který pocházel

z vilové čtvrti města, kde všechno mělo řád a blýskalo se čistotou, to všechno vůbec nevadilo. Chtěl jen a jen vidět svou princeznu, která byla nerozlučnou součástí jeho snů ve dne v noci, už několik let.

Když děti viděly toho gadža, jak přichází k nim, přestaly si hrát a zvědavě ho pozorovaly. Jarda chvíli stál a koukal kolem do oken starých polorozpadlých paneláků.

„Dobrý den,“ oslovila ho malá rozcuchaná holčička se špinavým obličejem.

„Ahoj,“ opáčil Jarda a nejistě šoupal nohama.

„Hledáte někoho?“ dívala se holčička na něj nahoru a mžourala očima v záři poledního sluníčka.

Jarda jí potichu popsal dívku, kterou by rád viděl. Holčička utíkala k ostatním dětem a chvíli si šuškalý mezi sebou. Pak se od skupiny odtrhl jeden kluk a vběhl do jednoho baráku.

Jarda málem omdlel, když se ve dveřích skutečně objevila jeho láska, jeho Motýlek, a jako vždy rozsvěcovala celé okolí tím tajemným světlem, které z ní vyzařovalo. Aspoň to tak Jarda viděl. Cikánka sešla několik schodů před barák, zůstala stát a čekala, co se stane. Jarda stál jako zkoprnělý a nebyl schopen slova. V tom se ve dveřích za ní objevili

dva kluci asi v jeho věku. Chvíli ho také mlčky pozorovali a pak se jí jeden na něco zeptal, ale ona jen pokrčila rameny.

Potom se přece jen rozhodla a šla Jardovi naproti.

„Potřebuješ něco?“ zeptala se ho a postavila se pár kroků před ním.

„Já nevím, jestli si na mě pamatuješ...“ začal Jarďa a navíc se už nezmohl.

„Nevím,“ řekla. „Odkud bych si na tebe měla pamatovat?“

„Ne to nic, promiň,“ řekl Jarďa a celý zrudl a prohlížel si igelitku. „Bylo to hodně dávno,“ dodal.

Cikánka se rozchechtala, protože si skutečně vzpomněla na růžovoučkého kloučka u potoka před roky, a šla blíž k němu.

„A co ode mě chceš?“ řekla a jednou rukou se opřela o bok.

„Já jsem ti tady něco přinesl,“ ukázal na igelitku. „Myslel jsem, že se ti to bude líbit.“

„Opravdu?“ rozzářila se cikánka. „A pročpak mi něco neseš?“

„Jen tak,“ mumlal a koukal se do země.

Jasně že cikánka pochopila, co se v hlavě toho roztomilého kluka odehrávalo. Škoda jen, že to byl gadžo. Jarda jí podal igelitovou tašku a cikánka z ní ihned vyndala veliký šátek, hebký jako hedvábí. Zářivě žlutý šátek se vzory modrých motýlků jí bral dech.

„Júúúú!“ vykřikla a netajila obrovskou radost. „Děkuju, ty jsi hodný,“ řekla a hodila si šátek kolem krku, držela oba konce rukama a točila se kolem jako na módní přehlídce.

„Květo!“ volal jeden z těch kluků, kteří doteď mlčky celé divadlo pozorovali. „Co to kurva má bejt?“

„Nic. Ty drž hubu,“ smála se Květa. „Ani mi nechceš dopřát radost z dárku, který mi dal tady ten hodný kluk od sousedů?“

„Tak já už jdu,“ vykotal Jarda, jemuž se nelíbila atmosféra, kterou vytvořili ti kluci.

Kluci se mračili výhružně, jako by byli připraveni útočit na každého, kdo se do jejich čtvrti odvážil, natož se jejich holce dvořil. Květa neodpověděla, a tak se otočil a rychlými kroky se vzdálil.

Další rok uběhl.

I když si toho už byl Jarda vědom, že jeho láska je jednostranná a od svého vzniku odsouzená k

zániku, nešťastná láska odsouzená k nenaplnění, nedokázal ji od sebe odehnat. Byl zase na procházce v lese, daleko za chaloupkou prarodičů, na opačné straně, než se nacházela vesnice. Bojoval sám se sebou, se svým nutkáním projít dál dolů do vesnice a skrz sídliště cikánů. Jenom projít. A tak se nakonec dal, přitahován silou, které nedokázal vzdorovat, cestičkou podél potoka dolů do čtvrti cikánů a doufal, že ji aspoň uvidí. Jenom ji uvidět.

„Naposledy,“ říkal si. „Pak se na to už vykašlu. To nemá cenu,“ přesvědčoval sám sebe.

To ani nemusel, protože se najednou ocitl na mýtině, kde se cesta zase stočila a přes malý můstek vedla do sídliště cikánů. Na trávě na mýtině seděli dva chlapíci s lahví piva v ruce a kouřili nějaký tabák, co hrozně smrděl. Poznal je.

Jarda se zastavil a rozhlédl se kolem, jako by zabloudil. Jenže cikáni ho také poznali. Ti ho mlčky pozorovali. Pak Jarda viděl dřevěný můstek a za ním přes koruny stromů hořejší patra paneláků, které znal. Udělal krok tím směrem, ale v tom se ozval jeden z kluků.

„Kam jdeš?“

Jarda se zastavil a zíral na ty dva.

„Kam do prdele jdeš?“ opakoval druhý.

„Já jsem na procházce a...,“ nedokončil větu.

„Hele frajere,“ ukázal na něj jeden nožem, který odněkud vytáhl a mával jím. „Pokud je ti tvoje prdel drahá, tak se otočíš a zmizíš tam, odkud si přišel, rozumíš?“

Jarda zase zrudl a nebyl schopen odpovědi. Jenom stál na místě a zíral dál na ty dva cikány, kteří seděli na zemi a výhružně si ho měřili.

„Tak co, neslyšels, co ti řekl tady Dežo?“ přidal se druhý. „Seš hluchej, nebo jenom blbej?“

Jarda se otočil a rychlými kroky odcházel tam, odkud před chvílí přicházel.

Jardovi se podruhé v životě vrátil ten silný nesnesitelný pocit křivdy a hanby. Stejně jako před deseti lety cítil nenávisť vůči své matce, teď to samé prožíval proti cikánům. Tentokrát to byl pocit mnohem intenzivnější a hrozil, že ho udusí. Své kroky zrychloval a pak přešel do běhu. Rozběhl se nahoru podél potoka a dál kolem chaloupky prarodičů a pak dál a dál do kopce. Udýchaný se zastavil, až když byl skoro na samém vrcholu kopce, odkud se krajina opět svažovala a pokračovala do dalšího údolí. Hodil sebou na zem a zůstal ležet na zádech. Zavřel oči a nechtěl nic vidět z té krajiny, která mu vším připomínala jeho lásku, Motýlka. V koutcích očí se mu pomalu vytvářely kapky slz

a rostly, až se rozkutálely po temeni dolů do jeho vlasů. Jarda se tiše rozplakal.

No a každý šel svou cestou.

Jarda svého Motýlka pak už za celý život neviděl a Motýlek jeho také ne. Avšak Jarda na tuto křivdu nikdy nezapomněl a poznamenalo ho to na celý život. Když se o hodně později přece jen oženil, částečně předal svou zášť vůči cikánům svému prvorozenému synovi, který se stal policistou. Aspoň se o to pokusil.

Jarda šel na vojnu a jako jeden z mála se vojáctvím nadchl. Svou práci dělal s nadšením a oddaností, na což dokonce tvrdí a drsní mazáci vojska socialistického Československa nahlíželi s podezřením. To vše mu bylo lhostejné. Dopracoval se ve vojsku do relativně vysokého postavení, za poměrně krátkou dobu. Jarda byl voják. Bylo mu vlastně fuk, zda socialistický nebo kapitalistický. Chtěl být silným a obávaným, a také se jím stal. Pak přišla revoluce a vypadalo to, že mu všechno sebrala. Ale Jarda zůstal i potom silným a obávaným, přestože jim hodil uniformu na stůl a odešel domů v teplácích.

Motýlek, jak ji sám Jarda nazýval ve svém srdci, nikdy netušila, jakou závažnost mělo to její hloupé dětské koketování s malým Jarouškem a jaké následky to přinese do budoucnosti. Jakmile byla plnoletá, poznala svého prvního a posledního Dežu, svou lásku, a vesele plodili děti. Motýlka nikdo z cikánů nenazýval Motýlek, protože k tomu neměli důvod. Ale zato jí říkali Zrcadlo, protože se člověk viděl, když se jí díval do očí. Ale nejenom to, viděla i věci, které jiní neviděli.

Ze svazku Zrcadla a Deži vzešli dva kluci a dvě holky. Kluci byli v porovnání s jejich otcem na houby. Holky byly v pohodě. První se vdala za jednoho gadža, jehož sestra učila děti cikánů, a on jim i dospělým cikánům stříhal vlasy. Tak to prej chtěli komouši a tak to bylo. Druhá se vdala za muže svého národa, cikána Dežu Pušku. Tento Dežo chlastal, kradl, pral se, šel do díry, vyšel a zase chlastal a kradl a rozbíjel lidem hubu a zase šel do díry, až vyšel a rozbil někomu držku a pak už ho nikdy neviděla.

Tato druhá dcera Zrcadla byla Květa Pušková. Květa byla ale také pozoruhodná tím, že přestože byla cikánkou a chodila snad pouhých 7 let do školy, uměla česky líp než tehdejší generální

tajemník ÚV KSČ. Což je co říct, že? Květa měla dva syny a jednu dceru. Nic proti ostatním, ale druhý syn, Dežo Vrtulník, byl nejzajímavější. Ten své matce trochu připomínal dědu, jejího otce, kterého komouši zavřeli za to, že nějakému ruskému důstojníkovi rozbil nosní přepážku hlavou, a pak ho už nikdy nikdo neviděl.

Zrcadlo, teď babička, žila se svou dcerou a jejími dětmi v jedné domácnosti, dokud ji všemohoucí nepovolal k sobě. Aspoň se to tak říká, že?

Motýlí efekt

Motýl, už zase další, seděl na křehkém květu zářícího rudého vlčího máku a třepotal širokými nebesky modrými křídly. Dežo Vrtulník vstal z trávy, kde seděl, a klekl si, aby ho zblízka pozoroval. Motýl snad ucítil pohled zvědavce a vzlétl, vznášel se a kroužil kolem, až se začal vzdalovat. Dežu napadlo, že by si rád motýlka pořádně prohlédl a začal ho honit, aby ho chytl do dlaní.

„Co to děláš, blbče!“ ozvalo se odněkud z podrostu a Dežu to vyděsilo, až se prudce zastavil a na místě se otočil, aby čelil té osobě, která ho vytrhla z jiného světa.

Vyděsilo ho to o to víc, že hlas určitě patřil mladé ženě, cikánce dle přízvuku. Fakt, že on, dospělý chlap a cikán z Teplicka, se honí za motýlem, a zrovna ho pozoruje mladá cikánka, byl větším šokem, než nečekaný křik na místě, kde netušil přítomnost žádného člověka.

Mladá snědá dívka kráčela rozhodnými kroky směrem k němu, následována malým pejskem, který nestačil její rychlé chůzi a musel za ní běžet. Cikánka byla bosa a držela levou rukou svou dlouhou strakatou sukni odhrnutou až

ke kolenům, aby jí nepřekážela v jejím výstupu k cizímu chlapovi. Dlouhé, černé vlasy jí vlály ve víru vzduchu, který sama svým rychlým pohybem vyvolala.

Ohnivý odlesk, který klouzal po jejích havraních vlasech v záři zapadajícího slunce, jí propůjčil obraz nadpřirozenosti. U Deži to byl okamžitý impulz k vylučování adrenalinu do krve a následnému zúžení periferních cév, díky působení na alfa-receptory, a následné kontrakci hladkých svalů. Tím bleskově došlo k tzv. centralizaci oběhu, krev se soustřeďovala v životně důležitých centrálních orgánech, působila také pozitivně na jeho srdeční činnost, došlo ke zvýšení krevního tlaku a tepu. Krátce řečeno srdeční činnost se zrychlila, zvýšila se síla stahů srdečního svalu, zaktivovaly se potní žlázy a rozšířily se zornice, čímž mu do očí vstupovalo více světla, ...a tak dále.

Toho všeho si modrý motýlek vůbec nevšímal a dál létal z květu na květ. Ale nic z toho neuniklo Květě. Z kapsy své sukně vyndala bílý kapesník a podala jej Dežovi. Ruce se mu třásly, když si pomalu, aniž by z ní spustil svůj upřený pohled, vzal kapesník a pozvedl jej k obličej... a hlasitě se vysmrkal.

Cikánka se vesele chichotala. „Seš spocenej,“ prohodila.

„Aha,“ vykoktal Dežo a kapesníkem si z čela otřel studený pot.

„Jak se jmenuješ?“ zeptala se a po celou dobu se mu zpřímá dívala do očí.

Oči jako uhel zářily nepopsatelnou živostí a hloubkou. Pusu měla lehce pootevřenou a za jejími vlhkými rty zářily bílé zuby v úsměvu klidného bytí. Dežo se jí neodvážil dívat dlouho do očí ze strachu, že prozradí své tělesné touhy, se kterými sám zápasil. Adrenalin dál proudil do krve a hrozilo, že mu každým okamžikem exploduje srdce.

„Já sem Dežo a... musím už jít“ řekl jejím bosým nohám. A odcházel.

Moc si přál, aby na něj ještě promluvila a zaostřil sluch silně dozadu, ale dlouho nic neslyšel. Zdálo se mu, že je to věčnost, ač neuběhla ani minuta a neušel ani dvacet metrů pečlivě krátkými a pomalými kroky. Slyšel štěkot trpasličího pejska a prudce se otočil. Pejsek stál tam, kde před chvílí stáli oni a díval se na Dežu. Dívka tam už nebyla. Hned na to slyšel, jak zahvízdla odněkud v dálce mezi stromy a pejsek se otočil a vytratil se pryč. Došlo mu, že mýtina pokračovala dál z kopce, ale už

se neodvážil jít se tam podívat. Otočil se a zamířil zpátky domů.

Tu a tam se Dežovi nějaká holka líbila. Ve svých 16 letech měl již několik vztahů, které vydržely déle nebo krátce. I některé už řekl, jak ji miluje a jak by s ní chtěl žít do konce života. Zamiloval se několikrát, byl zprvu přesvědčen, že doopravdy, ale pak mu dala některá kopačky a jiné zase on. To, co se mu stalo dnes, bylo něco... jiného, co mu úplně rozhodilo veškerou chemickou rovnováhu celého člověka. Ztratil úplně chuť na jídlo, přestože byl ještě před chvílí hladový. Viděl rozmazaně. Slyšel zvuky z okolí jakoby z daleka, kam on nepatřil, ale zato slyšel tlukot svého vlastního srdce!

Procházel se uličkami města, aby se uklidnil, protože byl divně neklidný. Lidé na ulicích a budovy kolem něj působili jaksi nereálně. Někteří lidé měli protáhlé obličejy, jiní zas nerovnoměrně dlouhé končetiny... Začarovala mě, řekl si a instinktivně sáhl do kapsy u bundy a vytáhl zmačkaný kapesník. Všiml si hlavy kočky v rohu kapesníku, černou nití ručně vyšívanou.

„Do píči!“ vyhrkl nahlas a rozhlížel se kolem po odpadkovém koši. Nikde žádný nebyl.

Upustil kapesník jako horký brambor a pokračoval v cestě. Přemýšlel, zda ho snad neměl spálit, ale neměl odvahu se vrátit a vzít ho znovu do ruky. Přece jenom se mu po tomto činu trochu ulevilo. Po nějaké chvíli si uvědomil, že své srdce už neslyší, a ruce se mu přestaly potit a třást. Pro změnu mu byla zas divně zima. Nenápadně si sáhl levou rukou na hrudník, jestli srdce vůbec bije. Jistota je jistota. Úleva, bilo. Zamířil domů.

Až na jeho matku si doma nikdo nevšiml, že s ním něco není v pořádku. Stál u okna ve třetím patře a pozoroval dole velké prostranství, kde si hrály a pobíhaly děti. Po chvíli se převlékl do tepláků a šel do sklepa.

Na to, že toho Dežo moc nenamluvil, že skoro nepil, že byl levej jak turecká šavle, když měli jít něco ukrást, a že měl jiné podobné tělesné a duševní postižení, si již dávno všichni zvykli. A to, že se teď pustil do zametání velkého prostranství, kolem kterého bylo postaveno na deset snad sto let starých paneláků, také nikoho příliš nepřekvapilo.

„Je to blázen,“ říkali ti, kteří obvykle házeli krabičky od cigaret, ohryzky od jablek nebo starou matraci jen tak na ulici.

Dežo se musel zaneprázdnit, aby na všechno zapomněl. Stejně s tím úklidem to nebyl nový nápad. Už dlouho ho tu štvalo, že si děti musely hrát v tom svinstvu. Tak se s vervou pustil do úklidu prostoru mezi baráky a pak parčíku za baráky. O něco později za rohem u parku zastavilo policejní auto a vystoupili z něj dva strážníci. Policajti si všimli lopaty v jeho silných rukách.

Ten den šel desátník Jaroslav Zimmerman se svým skoro novým parťákem, mladým brýlatým Jardou Hrozilem, do terénu, aby ho dál zorientovával v okolí jejich působiště a obeznámil s materiálem, se kterým budou mít co do činění. Nějaká babička volala na stanici a stěžovala si, že se kolem potuluje nějaký cikán s lopatou a že neví co má za lubem. Snad někoho nezabil a nejde ho zahrabat do parku.

„Buď se pomátl, nebo je to jenom taková provokace. Kdo ví, co provede s tím náradím za chvíli,“ řekl starší policista napůl žertem. Dežu Vrtulníka dobře znal.

„Měli bychom to prošetřit,“ dodal ten mladý. Blížili se k němu pomalu a ještě z dálky volal pro jistotu ten mladý svým tenkým hláskem: „Tady policie, zůstaňte stát!“

„Nějak se musíš začít učit, jak to prakticky chodí,“ zamumlal starý policajt.

Dežo se tím směrem pomalu otočil. Domníval se, že to budou nějakí kluci z okolí, kteří si z něj utahují. Ale to co viděl, ho trochu překvapilo - byli to skutečně policajti.

„Co tu děláte?“ zeptal se mladší policista, ještě když byli asi deset metrů od něj.

„Uklízím.“

„Proč? Co máte za lubem?“

„Nóó... bylo to tu nějak špinavý.“

„To já vím!“ rozčílil se mladý policista a podíval se stranou na staršího, aby se ujistil, jestli to dělá dobře, ale ten se tvářil znuděně, a tak pokračoval:

„Máte povolení?!“

„Nóó... na co jako?“

„No, co jako! Co tu děláte?“

„No uklízím.“

„To vidím! Přestaňte mě provokovat! Kdo vám to povolil?!“

Dežo nechápal, co po něm chtějí. Nevěděl, že člověk potřebuje povolení, aby uklízel ulici. Ale musel nějak odpovědět, protože policajt určitě něco slyšet chtěl.

„No asi... policie?“ zeptal se a hned toho litoval, protože toto byla už opravdu provokace.

„Jak *asi*? Vy nevíte, kdo vám to povolil?!“ Naštěstí si policista „vtipu“ z nervozity nepovšiml, nebo byl přechodně hluchej.

„To nevím.“

„Proč?!“ Mladej policajt se už začal potit a vůbec by nevěděl jak dál, ale starouš ho zachránil.

„Kde bydlíš?“ zeptal se Deži.

„No tady naproti.“

Dežo staršímu policistovi vůbec nepřipadal divný nebo nebezpečný, jak to volající občanka oznamovala na policii. Ne že by nebyl někdy nebezpečný. Ještě pro jistotu se jakoby mimochodem zeptal:

„Jak se máš?“

„Já se mám dobře pane, a vy?“ zeptal se Dežo.

Policista neodpověděl, ale otočil se na mladého policistu a prohodil: „Tak pojd', Jardo, jdeme zpátky. Zdá se, že nějaká občanka měla problémy s denním spánkem.“

Pak se obrátil k Dežovi a prohodil:

„A ty už toho také pro dnešek nech. Zítra je taky den.“

Policajti zamířili ke svému autu.

Dežo byl vlastně rád, že policisté jeho krátkodobý projekt zastavili. Byl docela vyčerpaný a po večeri si šel lehnout, a druhý den vstával s jarním sluníčkem a pokřikováním dětí z nádvoří odpočatý a svěží.

Jaroslav Hrozil mladší

Na policejním oddělení, na konci ulice J. Husa, zvonil telefon.

„Rvou se tu černý huby,“ hlásila nějaká rozčilená ženská.

Jedním ze strážníků ve službě byl dnes večer mladý Jaroslav Hrozil.

„Cože?“ zeptal se. „Prosím vás, zachovejte klid a řekněte mi to ještě jednou a pomalu, jo?“ uklidňoval ji Jarda Hrozil ml., přestože paní byla klidnější než on. Se svým otcem viděl hodně amerických filmů a naučil se stejně hodně výrazů použitých tvrdými poldy z ulic Los Angeles nebo New Yorku.

Podíval se přes místnost na zeď, kde viselo jeho policejní vybavení. Nedávno vyfasovali moderní vybavení pro policajty sloužící v terénu a nemohl se dočkat, až je vyzkouší v praxi.

„Bunda s dvojitým porézním mikrofleecem, která poskytovala ochranu před zimním chladem a přitom propouštěla vlhkost od těla, textilní jednorázová pouta, teleskopické obušky, pepřové spreje, tonfy, elektrické paralyzéry... prostě nádhera!“ vyprávěl Jarda svému otci, který byl hrdý na svého syna, a poslouchal s otevřenou pusou

možnosti moderní techniky, jak se vypořádat s kriminalitou v jejich městě. Hlavně s cikány.

„Jedno dobré vybavení policisty stojí kolem třiceti tisíc korun. A když k tomu přičteme protiplísňové ponožky, kukátka, štíty... atd.,“ pyšnil se mladý Jarda.

Je to pěkný byznys, přemýšlel otec Jarde Hrozil. „Jeden polda za třicet táců se prochází městem,“ prohodil a jeho podnikatelský duch se na chvíli odtoulal do mlhavých obrazů světa byznysu, zda by do toho také nějak nešel se svými lidmi z klubu *Bílý Tygr*.

Otec, starý voják, přesto opovrhoval dnešními policajty, kteří byli často dokonce tlustí a nemotorní. Často se podívoval, jak by nás tito chlapi mohli chránit před zločinci z Ruska nebo Bulharska. Ačkoli byl dnes jen normální občan a byl pouhým zástupcem ředitele golfového klubu *Bílý Tygr*, moc rád se ještě zabýval zbraněmi a bojovým uměním. Doma měl knihovnu plnou knih o válkách, vojenství a zbraních. Jeho oblíbenými filmy byly vcelku akční americké filmy o válkách, pronásledování zločinců a lámání jejich kostí... atd. Proto také vychoval svého syna tak, aby se z něj mohl stát dobrý policista.

„Tati, dnes dokáže jeden policajt s takovým vybavením vyřídit dvacet cikánů úplně sám,“ trval na svém Jarďa na obranu, když se ho otec snažil přesvědčit, že by měl chodit na kick box a pravidelně do posilovny.

„Dyť já to platím do prdele!“ naléhal otec, který věděl, že fízlové mají plat na hovno. Avšak Jarďa měl na policii i tak dost cvičení a bránil se chodit ještě ve svém volném čase na další trénink lámání kostí.

„Co blbneš?“ zastavil ho Jarďa, starší policista ve službě. „Dyť jdeme za roh k hospodě, uklidnit pár blbců, a ne rovnou do Iráku.“

Starý Jarďa měl své názory na přehnané „modernizování“ výbavy policistů. Ty prachy by se hodily podle něj jinak - např. na prevenci kriminality mládeže. Ale na to sere pes, protože by se to výrobcům moderních zbraní nehodilo a odmítali by financovat volební kampaně.

Jarďovi byl mladý J. Hrozil ml. přidělen, a měl ho obeznámit s praxí po ukončení policejní akademie. Hrozil dělal pokroky a neměl už nutkání vytáhnout pistoli, když na něj děti vyplázli jazyk.

Mladý Jarďa si přesto vzal celé vybavení, když na to měl právo. Nechtěl se nechat buzerovat od

starého poldy, co si má vzít na sebe a co ne. A vyrazili.

Auto zastavili asi dvacet metrů od zmíněné hospody a chvíli pozorovali okolí. Za okamžik ze dveří vyvrávoral nějaký chlap, šel přes ulici a pod lampou pouličního světla se zastavil. Opřel se o sloup a pokyvoval se dopředu a dozadu.

„Očividně vožralej jako pes,“ komentoval to starý Jarda. „Teď bude blejt.“

Protože za ním nikdo nešel a ani nikdo uvnitř nekřičel, nespěchali nijak s nějakým zásahem. Ale zkušené oči staršího Jardy viděly něco víc.

„Co ještě vidíš, Jardo?“ zeptal se.

„Co?“

„Vidíš tu kudlu v zádech toho cikána?“ ukazoval na toho týpka, co se opíral o lampu.

Mladý Jarda nesnášel ten způsob dialogu, kdy se ho starý Jarda pokoušel něco naučit. Mimo jiné viděl na dálku trochu blbě. Odmítal nosit brýle, protože mu jeho otec řekl, že v těch brýlích vypadá jako teplouš a tak raději nosil čočky. Ale i ty někdy vynechal, jako dnes, protože někteří kolegové k tomu měli kecý, když si je před nimi nasazoval.

Ale teď si nechtěl připadat jako hlupák vyptáváním se, co se tam děje, a bleskově odepnul bezpečnostní pás a otevřel dveře auta.

„Kudlu v zádech?“ opakoval. Vyndal teleskopický obušek a byl by už vyrazil, protože to přece musí být protizákonné! Ale v tom ho zas starý Jarďa přerušil.

„Klid člověče!“

Byla to rada, ale současně příkaz, proto se zastavil, otočil se k Jarďovi a upřel zuřivé modré oči na starého.

„Ty teď zavolaš sanitku! A řekneš jim taky, že nechci žádný drama, rozumíš? Stačí jedna vobyčejná sanitka.“

„Ano pane.“ Nic jiného nemohl říct. Hlas a způsoby starého poldy byly rozhodné a přísné.

Starý Jarďa sám zavolał na stanici a vzkázal, ať jim pro jistotu pošlou pár kluků jako posilu. Jarďa ml. zavolał sanitku a pak se teprve pomalu přiblížili k chlapíkovi s kudlou v zádech.

„Dyť toho znám,“ podivil se Hrozil mladší. „To je ten co onehdy tam v parku uklízel.“

„No, když to přežije, bude jedním z tvých docela stálých zákazníků,“ potvrdil starý Jarďa.

Dežu odvezla sanitka do nemocnice. „To nic nebude,“ řekl zdravotník. „Nůž minul cíl.“

Policajti se vrátili zpátky na stanici se dvěma podezřelými cikány, kteří podle očitých svědků a oteklých obličejů, měli s pobodaným nějaký spor. Ti zas odmítali přiznat, že by měli s tou kudlou co společného, ale docela dobrovolně šli s nimi. Jarda ml. byl trochu zklamán, že si nemohl pořádně vyzkoušet své vybavení, aspoň nějaký ten sprej. Ale učil se.

Osoba a Nepolepšil

Obrovské, spíše surreálně bezhraniční prostranství zářilo bělobou, jakou by si Jarda nikdy nedovedl představit, že by mohla existovat. Co cítil, ale nedovedl slovy artikulovat, bylo asi tak nějak: *Překročila hranici oslepující běloby a přecházela do nekonečně klidné pralátky samotné, blížící se do absolutna bytí nicoty, avšak pulsující svou potenciální jsoucností.*

Prostor tu přece jen byl - pojem popisující stav, kdy vnímáme vymezení něčím, a tím vymezením tu bylo sloupořadí na obou stranách, které se v dálce ztrácelo někam do prázdnoty. Po stranách těchto sloupořadí vnímal Nepolepšil přítomnost bytostí v mlhavě světelných celách. Soustředěně se zaposlouchal a nějak pocítil mrazení v duševních zádech. Z těchto cel byly slyšet nějaké nadpřirozené vzlyky zmučených duší.

„To už jsme tady?“ divil se Jarda. „Dyť jsme nejeli na tom koni.“

„Ale, kůň nekůň,“ mávl rukou Osoba. „To je jenom pro efekt. Jinak není třeba nikam jezdit. Vše je Tady a Teď.“

„A co to sou ty cely a křiky v nich, proboha?“

„Jsou to mí pacienti,“ ukázal Osoba kosou směrem na nekonečnou řadu cel a pak se o ni zas opřel a zkřížil si nohy, jakoby unaveně a nekonečně smutně. „Jsou to duše lidí, které byly tam, odkud jste právě přišel, různě zlomené zradou, krutostí, blbostí, ignorací, arogancí a podobnými projevy lidské rasy.“

Jarda se k Osobě otočil a cítil, že vidí na smutnou a docela krásnou tvář lebky, která teď měla kapuci sundanou z hlavy. Přesto by nemohl říci a nedovedl by popsat, jak ve skutečnosti vypadá. Nepolepšil byl naplněn nekonečnou bázní, pocitem jemu prakticky neznámým.

„Vy jste tedy anděl, nebo tak nějak, jak se těm... to říká? Já myslel, že smrtka je spojena jen se smrtí.“ Skoro se styděl, že se na to ptá.

Nepolepšil byl tvrdý, dalo by se říci, militantní ateista. Nesnášel pánbíčkáře a celou tu instituci nazývanou církev. Rád s kamarády vtipkoval na účet všech takzvaných svatých a posílal do prdele křesťany, a do pekla mohamedány a židy.

„No, já bych teď nerad přednášel o otázkách víry nebo nevíry,“ zasněně se podíval Osoba do dálky. „Od toho já tu nejsem. Vy mě vidíte tak, jak byste mě rád viděl. Většinou mě vidí lidi jako něco hrůzostrašného. Jako nějakého ošklivého,

krutého kostlivce, a mají ještě větší hrůzu ze mě, než z toho, čím právě procházejí. Často mi zazlívají svou smrt, jako bych já za to mohl, že procházejí tolika utrpeními za dobu svého takzvaného života a svého konce. Což není divu, protože žijí v absolutní nevědomosti o sobě, natož o tom, co je v uvozovkách na onom světě čeká. Říká se tomu strach z neznáma.“

Odpověď Nepolepšila překvapila.

„Ale přesto je všechny... to... odvádíte, že?“

„Nééé, kdepak, ne všechny. Někteří před námi utíkají a různě se po světě schovávají, aspoň si to myslí. Po hřbitovech, zříceninách, jeskyních, sklepech... a tak dále a tak do nekonečna, ha ha ha ha.“

Nepolepšil si myslel, že snad přeslechl to „před námi“ a hned se ptal dál.

„Řekl jste před námi?“

„No jistě. Snad si nemyslíte, že by tuto práci zvládl jeden duchovní sám.“

„Duchovní?“

„Ano, dobrovolný duchovní, jestli vás zajímá přesný název. Sice tomu předchází spousta přesvědčování, ale přesto je to dobrovolné.“

„Aha, no a... kam je vlastně, tedy nás... odvádíte?“ opatrně položil otázku, jejíž odpověď byla podle Nepolepšila tou příčinou rozporu, hádek, válek, sebetrýznění, trýznění jiných, vydírání, zotročování, revolucí a dalších krveprolití, a tak donekonečna. Odpověď byla, mírně řečeno, příliš pochybná na to, co vše způsobovala, jak zmíněno výše.

„Na terapii přece,“ odvětil Osoba s neklidnějším výrazem v kostnatém obličejí, jako kdyby vyslovil tu nejsamozřejmější věc ve vesmíru.

„Cože?“ vyjekl Nepolepšil. „Na jakou terapii proboha?“ *To si jako ze mě dělá prdel nebo co?!* blesklo mu v duchu, vzteky byl celý bez sebe.

„Ne, to si z vás nedělám prdel,“ odpověděl Osoba na nepoloženou otázku. „Však to uvidíte.“

Chvíli kráčeli vedle sebe v tichosti, až na klapot kopyt černého koně za nimi, na nějž si Nepolepšil již tak zvykl, že ho bral prostě jako černého koně, bez jiných zbytečných adjektiv transcendentna. Za chvíli to ale nevydržel a pokračoval ve výslechu, a to on se vždycky v hloubi duše obával, že „oni“ ho vezmou na nějaký ten výslech.

Představoval si to kdysi nějak tak, jak to dělávala děcka od StB – policie, která sloužila komoušům

k upevnění moci a likvidaci protivníků režimu. Byly používány nezákonné metody jako mučení, vynucování přiznání a používání drog. Případy úmrtí nebo doživotního zmrzačení vyslychaných byly tehdy tolerovány, nebo dokonce považovány přímo za žádoucí. Jejich protějškem by mohli být tady takoví ti tlemící se čerti s trojzubci, s obrovskými kotli, ze kterých šlehají plameny, v nichž se vaří věčná polévka z hříšníků.

„Nic takového vám tu nehrozí, pane Nepolepšile,“ prohodil Osoba. „Klidně pokračujte ve výslechu, ha ha ha.“

Nepolepšil se trochu zastyděl za své myšlenky a kacířské podezření proti snad té jaksi vyšší instanci.

„Ehmm,“ vyčistil si duševní hlasivky, což je za „normálních“ okolností zúžená oblast hrtanu, umožňující vznik hlasu, kterou teď ve skutečnosti už dávno nepotřeboval. Byl docela rád, že se zbavil toho břemena komplikovaných mechanismů ke komunikaci, kde postačí trocha blbého plynu a člověk nedokáže ani kvičet, aniž by prodělal taková muka, jaká zažil... už ani neví jak je to dlouho. Přišlo mu to věky, ač tu ve skutečnosti trávil několik málo okamžiků. Teď.

A Jarda pokračoval:

„Co jste tedy... jak bych to řekl... za instituci? Promiňte mi ten výraz, ale...“

Osobě vlastně nezáleželo na tom, jak byly otázky formulované, protože stejně četl originální myšlenky svých „pacientů“ ještě dříve a neporušenější, než oni sami. Nechtěl jim však hned na začátku převálcovat smysl jejich reality a nechával je vyžvanit slabá slova, což bylo skoro vždy úplně něco jiného, než měli v úmyslu.

Kromě toho, že „pacienti“ často mívali opravdu neuvěřitelně mizernou slovní zásobu vlastního jazyka, aby svým myšlenkám dávali tvar, za což můžou poděkovat škole, která si dala pořádně záležet na tom, aby je od dětství přesvědčila, že ve skutečnosti svůj jazyk neumí a nikdy jej umět nebudou, stejně to bylo strašně pomalé, když bereme v úvahu fakt, že on již měl připravenou odpověď dávno předtím, než oni doblábolili své otázky. Ale on měl Čas a nekonečnou trpělivost k tomu.

„Lidi se rozmnožují stejně rychle, jako se množí blbost, a je třeba čím dál více dobrovolných duchovních,“ konstatoval Osoba nakonec.

„Dobrovolných duchovních?!“

„Ano, pane Nepolepšile. I vy byste se mohl přihlásit, pokud by vás tato práce zajímala.“

„Tak to ne!“ odmítl Nepolepšil razantně, ale vzápětí si uvědomil své postavení a nechtěl být nezdvořilý, tak dodal:

„Děkuju za návrh, ale já si sebe jaksi nedokážu představit v tom hábitu s tou kosou a takové ty věci.“

„No, jak říkám, jsme dobrovolní duchovní, a tu práci nemůže dělat jen tak každý. Je to dobrovolná činnost.“

Nepolepšil stál v němém úžasu.

„A co takhle obnáší tato práce... tedy co takový dobrovolný duchovní všechno dělá?“ A dodal:

„Smím-li se ptát jen tak pro zajímavost?“ To aby ho nedej bůh nebrali za slovo, že se o místo uchází.

„No, je to v podstatě jednoduché,“ řekl Osoba. „To se naučí každý, jen když bude chtít. Ale což kdybych vás pro začátek tady tak trochu zorientoval?“

„No, když už jsem tady, tak proč ne,“ narovnal se Nepolepšil a instinktivně si oprášil prach z duševního oblečení a duševní vlasy pročesal duševními prsty dozadu. „Pro jistotu“, blesklo mu duchem, kterého ještě neměl pod kontrolou. „Třeba tam budou nějaký buchty. Nebo snad se setkám i se

samotným šéfem tady. Třeba bůh opravdu existuje, to bych se už ani nedivil.“

Osoba to samozřejmě všechno slyšel nebo viděl, ale jeho už nepřekvapovalo, co všechno za myšlenky pochází z té „Projektované Reality“. S úsměvem si vykračoval a Nepolepšil za ním. Kůň temnoty kráčel za nimi po sněhobílém mramorovém dláždění. Klap klap klap.

Kapitola druhá

Svatba

Matka svého syna při snídani nenápadně pozorovala. Posledních pár dní byl jaksi divný. Její přítel ještě vospával, spíš vychrápával opici a mladší sestra už byla venku a hrála si na nádvoří. Vrtulník vypadal vesele a v koupelně si dokonce pohvízdával, a tak usoudila, že se úplně nezbláznil. Byla ráda, protože Dežu měla moc ráda. Ale hlavně byla ráda, že ho v takovém rozpoložení získá pro svůj plán bezbolestně. Byl jiný než většina ostatních kluků, jejich i ostatních klanů. Přesto cítila, že on ví na čem je a že si poradí. Od tohoto přesvědčení ji neodradily ani výsměchy jejich kamarádek, jestli není ten její hošánek nějaký buzna nebo tak něco. „Nechlastá, nekrade ani neběhá za děvkama,“ vysvětlovala jedna její kamarádka.

V jeho věku měli dokonce někteří chlapi už svou rodinu a za sebou basu. Dežovi nevydržel vztah déle než pár měsíců, a většinou byl ukončen právě druhou stranou a ne jím, jak by se patřilo. Muž její

sestry, sám běloch, jí řekl, že ,dyť takovýho nenajdeš ani geneticky manipulovanýho gadža'. Ona tomu nerozuměla, ale věděla, že je to pochvala.

„Poslyš,“ řekla po nějaké chvíli jejich mlčení, „víš, že se dnes žení Dežo z Děčína?“

Dežo Vrtulník věděl, že se Dežo z Děčína žení. Věděl také, že by ho jeho matka moc ráda vzala s sebou na tu svatbu. Již to naznačovala několikrát v posledních dnech, ale on to mlčky přešel.

Nevlastní otec se určitě vožere, než vůbec začne hostina a ona mě chce mít vedle sebe jako ochranný štít proti ostatním opilcům.

„No a co?“ prohodil Dežo otráveně, představa takové společnosti, zvláště za takových okolností, ho okamžitě stáhla pod bod mrazu. Jenže nečekal, že ho matka hned rychle vytáhne nahoru, až z toho bude horečka.

„A ty, čůráku, půjdeš se mnou!“ vybuchla otrávená, že jí nikdo není po vůli, když ho potřebuje. „A přitom já vařím den co den vám nenažrancům, peru vaše špinavý hadry, ani se neštítím vašich posraných spodků, makám od rána do večera jak negr a co z toho mám? No!?! Co z toho mám? Ten debil mi tu chrápe do uší celou noc a pokračuje přes den a ty, ty... ani se nestydíš

odmítnout doprovázet svojí vlastní matku. Co si o sobě myslíš, he?“ Prudce vstala ze židle, kopla do dveří do ložnice a zabouchla je, aby snad nevzbudila svého chrápajícího přítele. Dežo znal občasné výbuchy své matky a tak neříkal nic, ve zdánlivém klidu usrkával černý čaj a na svou matku se ani nepodíval.

„A dívej se na mě, když s tebou mluvím!“ dupla na podlahu.

„Mami, sousedi.“, upozornil ji Dežo, ale marně.

„Ať jdou všichni do prdele, sousedi i nesousedi.“ zvýšila hlas a dupla ještě jednou a pořádně.

Sousedi se samozřejmě ozvali, a to zdola i ze stran. Bouchali na oplátku do zdí a do stropu. Matka si toho nevšimla a pokračovala v dramatu dál. Ostatně ani sousedi nebyli zrovna ti nejtišší. I u nich se tu a tam něco semlelo. Proto byly reakce spíše automatické, než by opravdu byli pohoršeni. Naštěstí bydleli v celém baráku jenom cikáni, a ti měli přece jen pevnější nervy při troše akce.

„To všechno kvůli tobě, ty čuráku, a ještě mě budeš poučovat! Co všechno jsem s váma vytrpěla. Já byla krásná holka a chtěli si mě vzít takoví frajeři s prachama. A já pitomá píča všechny odmítla a

vzala si toho debila, co mi zdrhnul a ani neměl kuráž říct, že odchází. A teď mám toho magora, co tam vedle chrápe, jako by mu řezali jeho špinavý hrdlo. Myslela jsem si, že mě miluje.“

Květa už začala brečet, a to na něj nejvíc zapůsobilo. To věděla i jeho matka.

„A co z toho mám já!?“ smrkala hlasitě. „Tebe jsem porodila a mám z toho místo břicha druhou prdel!“

Květa ohrnula sukni a ukázala tlusté rozvrstvené břicho. Dežovi bylo už opravdu horko, a tak vstal, vzal si bundu a vypadl z bytu.

„Jdu na procházku,“ zamumlal.

„Jdi klidně do prdele, čůráku,“ nadávala za ním matka, zatímco si sukni upravovala a pak si utírala oči kouskem hadru, do kterého se ještě jednou hlasitě vysmrkala.

Matka slyšela, jak se venku za Dežou zavřely dveře. Najednou bylo v bytě úplné ticho. No, ne zas úplně. Sklenice ve skříni u zdi pravidelně cinkali jemňoučké melodie vyvolané chrápáním jejího nového přítele hned za zdí. Cítala, jak je v celém vesmíru absolutně sama. Zapálila si cigaretu a zavřela si dveře do kuchyně. A teprve teď se doopravdy rozbřečela. Plakala tiše a hořce.

Dežo si šel sednout do parku, kde včera uklízel. Zapálil si cigaretu a přemýšlel. Matka měla pravdu. On ji vlastně miloval a věděl, že ona miluje jeho. Už minimálně týden se matka připravuje na tu svatbu. Dokonce si koupila nové šaty! A ptala se ho, jak jí to sluší. Jeho matka byla stále krásná a nejen za mlada, ale ona nebyla sama se sebou spokojená. To jsou ty její pitomé časopisy pro ženy, co ukazují, jak má vypadat hezká ženská, přemýšlel. Hodně kouřila a občas se i pořádně ožrala. Postupně jí žloutly zuby a přibírala na váze, pravda. Ráda svým dětem ukazovala fotky za mlada, a to ani nebylo tak dávno.

„Z krásné štíhlé snědé cikánky se stala tlustá ošklivá čarodějnice,“ komentovala sama, když si prohlíželi fotky v jediném, starém, kouřem nažloutlém albu, který ležel celá léta bůhvíproč na lednici v kuchyni.

Za chvíli se kolem něj šourali dva mladí kluci, cikáni. Mohlo jim být tak deset nebo jedenáct.

„Hele, dáš nám jedno cígo, prosím?“

Típnul cigaretu a z parku odešel.

Jarda, holič, byl bývalý biochemik a antikomunista a manžel tety Deži. Dali mu na vybranou několik profesí, kde by mládež neovlivnil svými kontrarevolučními poznámkami.

Vybral si holiče v Cikánově a podal vysoce formální a slušnou písemnou žádost, ve které vyjádřil své přesvědčení, že své vlasti by byl velice užitečný jako holič minoritních soudruhů z Cikánova v socialistickém stylu. Žádost byla přijata s pochvalou za iniciativu přizpůsobit účes minoritních soudruhů stylu socialistické mládeže. Vzal si, když už byl v Cikánově, sestru matky Deži a měl s ní šest dětí. Ale to už je jedno.

Dežo přišel domů krátce před obědem. Byl nejen ostríhaný, ale i fešácky oholený. Matka ho málem nepoznala. Věděla, co to znamená. Vyskočila z malého sedátka v kuchyni, kde ve velké míse loupala brambory. Objímala Dežu, líbala ho na tváře a plakala.

„Ty čůráku, dyť víš že tě miluju,“ bulila mezi pusinkami. „Já jsem myslela, že už tě nikdy neuvídím, jak jsem ti tady dělala tyjátr. Pojd', uvařila jsem výbornou polívku z vývaru.“

Kmitala v kuchyni sem a tam, jako by ji přišel navštívit nějaký milenec.

„Mami, já si to připravím sám,“ pletl se jí do cesty Dežo, ale ona ho odstrčila ke stolu a kmitala dál.

„Ten vožrala už zas vyrazil do hospody,“ utrousila jakoby mimochodem. „Doufám, že nám nebude dělat ostudu na svatbě.“

Dežo seděl v trolejbusu vedle matky. Ve stejném trolejbusu seděly i jiné rodiny, které jistě směřovaly na tu svatbu. Většinu znal dobře a některé jen od vidění. Trolejbus voněl různými voňavkami vesele štěbetajících žen. Matka Deži, Květa, nepatřila k těm, co hlasitě pokřikovaly nebo se smály. Zdrženlivě a potichu mluvila s Dežou.

„Podívej se na tu krávu, co se tady předvádí, jako by jí patřil celej vozejk. To je přece ta Krejčová, ne?“ okomentovala jedno z těch načančaných děvčat.

Dežo neodpověděl, jen mumlal nejasný „hmm“. Matka viděla, že si s ním asi moc nepopovídá, a tak se dívala oknem po okolí, zatímco ale plně věnovala pozornost všemu, o čem se ženy bavily. „Krávy,“ dodala spíše pro sebe, „že se nestydí tady na celý kolo blábolit ty svý blbosti.“

Sotva to dořekla, trefil ji bumerang zlomyslnosti zpátky do ksichtu!

„A do prdele!“ vykřikla a svírala Dežovi křečovitě paži. „A už je tu moje vostuda.“

Trolejbus zajel do zastávky Říjnové revoluce, pár stanic před cílem výpravy. Na zastávce čekalo

několik lidí a mezi nimi se houpali v tanci, a mávali
flaškou rumu ve vzduchu, dvě tmavé postavy. Ten
s flaškou vypadal zvlášť vesele a zpíval nějakou
nesrozumitelnou cikánskou píseň. Řidič otevřel
dveře a nechal zástup zcela bez zájmu nastoupit.

Dežo, nevlastní otec Deži Vrtulníka, se svým
kumpánem nastoupili jako poslední a vesele
pozdravili celý vůz. Pak si popošli doprostřed
a postavili se, chytaje se vodorovné tyče nad
hlavou. Mezitím převzal flašku Dežův kumpán
s obrovským knírem a břichem jak sud. Postavili
se hned před sedadlem, kde seděli dva bílí kluci
s velkými sportovními taškami. Ten na kraji měl
svou hokejku v pravé ruce opřenou vedle sebe
v uličce. Kluci se mezi sebou bavili a na dva velké
a vožralé cikány se raději ani nedívali. Otec Deži
zpíval dál a maloval pro efekt jednou rukou spirálu
ve vzduchu. Trolejbus mezitím přijížděl k zatáčce a
lehce přibrzdil.

„Bože, bože, to je vostuda!“ lamentovala matka
Dežovi do ucha.

Ten s vážným, ale stejně ztrápeným obličejem
pozoroval vystupování svého otce a hluboce
litoval svou matku, která vedle něj studem ztuhla.

„Ježišmarjá, podívej se na toho debila,“ zhrozila se matka. „Ten vožrala chudákovi klukovi zlomí hůl!“

Starý Dežo se chytil rukojeti hokejky a jistě si toho ani nebyl vědom, protože ji snad považoval za držák ve vozidle, dál ji pevně svíral a kymácel se sem tam. Kluk křečovitě držel svou tyč a kymácel se spolu s cikánem, ale patrně se neodvážil protestovat, nebo z toho měl sám srandu. Je s podivem, že jim oběma vydrželo to balancování s hokejovou tyčí až do konečné zastávky. Naštěstí ujel trolejbus těch pár stanic za několik minut a výprava na svatbu vystupovala. Klukům se ulevilo, a dokonce se tomu incidentu smáli, i když ten druhý, který seděl u okna, se smál mnohem víc.

Za celou cestu si starý Dežo nevšiml své rodiny, ani teď nevěnoval moc pozornosti tomu, kdo všechno spolucestoval, a vydal se se svým kámošem vpřed, směrem k místu oslavy. Odsud se ještě šlo pěšky asi pět minut, pryč od hlavní silnice, k velké zahradní restauraci na konci městečka. Postupně už potkávali další a další svatebčany, a cestou bylo celkem rušno. Lidé potkávali své známé a vesele a hlasitě se mezi sebou bavili. Květin Dežo a Knírač určitě nebyli jediní s alkoholem v krvi, a už i oni

potkávali jiné známé. Dežo přestal zpívat a vítal se vesele s jinými chlápky podobného typu.

Mladý Dežo udělal dobře, že svou matku doprovodil. Ta se od něj celou dobu nevzdálila a tancovala jenom s ním. Ale Dežo Vrtulník tancoval i s někým jiným. Někdy v polovině oslavy se u něj zastavila mladá cikánka a řekla:

„Hele, něco jsi ztratil,“ a podala mu kapesník, který on... už zahodil. Dežo prošel znovu celým fyziologickým procesem jako před pár dny. Přesto byl šťastný, že ji vidí.

Starý Dežo druhý den někoho v hospodě ošklivě zbil a šel zase do lochu. Od té doby ho už nikdo neviděl.

Dežo Vrtulník si za necelé dva roky vzal svou opravdovou lásku, která s ním právě čekala dítě. Jeho Motýlek.

Válka proti Romům

„Mami, ty hovadiny nečti,“ utrousil Dežo Vrtulník a dloubl ze zadní strany do novin, když vstal od jídla a odnášel svůj talíř.

„Co je ti do toho, čuráku? Já jsem to koupila hlavně kvůli křížovkám,“ rozčílila se Květa a kopla do vzduchu, ale jeho zadek těsně minula.

„Ty si hlídej svoje blbečku! Kdo kdy slyšel o rvačce v knihovně? A tu pokutu zaplatíš sám! Raději si najdi nějakou práci a vypadni konečně vodsud. Nejlépe někam daleko, třeba do Prahy jako tvůj brácha. Pokud nechceš úplně ztratit své dcerky, tak udělej konečně něco a zaříd, ať je dostaneš zpátky,“ spustila a měla slzy v očích.

Starší brácha Deži očima a úsměvem uklidnil návštěvníky, že je vše v pořádku. Brácha pracoval v Praze jako kuchař pro menzy, ke kterým patřila i menza na koleji pro studenty vysoké školy lékařské. Maminka na něj byla strašně hrdá. Dnes s sebou přivedl své kamarády, kteří študovali na doktory. Tak dlouho o nich básnil, až ho Květa poprosila, aby je pozval k nim domů na oběd. Květa a malá sestra Dežů byly hlavně zvědavé na černocho.

Jarda Mercury, který dělal údržbáře na koleji mediků, byl také tady. Ten jel jednou do Prahy navštívit staršího Dežu a nechal se rovnou na koleji zaměstnat jako údržbář a zůstal tam. Přes něj se pak Dežo seznámil se studentem z Afriky, s podivným jménem Ba Negus, a s dalším z Moravy, Jardou Moravákem. Květa uvařila bohatý cikánský guláš a koupila pro návštěvníky basu lahváčů.

Po obědě a několika lahváčích se vytvořily skupinky. Až na staršího Dežu, kterému nezbylo než dělat obsluhovače, to on ovšem rád, všichni jako by zapomněli kde jsou, a probíhala hlučná diskuse a veselé hovory. Jarda Mercury nezapomněl Dežovi Vrtulníkovi přinést knihu o Gándhím. Kniha sice patřila jeho matce, ale Jarda mu vysvětlil, že jeho matka je velice šťastná, že právě Dežo, její bývalý student, si chce tu knihu půjčit. Dežo převracel knihu ve svých rukou a projevoval neskrývanou radost. Mezitím mu Jarda vyprávěl, jak senzační že byl ten pan Gándhí a že se má na co těšit.

Malá princezna, Zrcadlo, jak jí říkala rodina po její babičce, byla zase fascinovaná černochem Ba a vzala ho s sebou do koutku, kde měla hračky a ukazovala mu, co všechno má, a ptala se ho také na všechno možné o Africe. Květě, mamince Dežů,

pak zůstal Jarda Moravák, a ten dostal poučení, o kterém se mu nikdy ani nezдалo. Bylo to poprvé, kdy se Jarda Moravák normálně, jako člověk s člověkem, bavil s cikánkou.

Květa držela Moraváka za ruku a hladila ho jako vlastního syna. Vysvětlila mu, jak je život čím dál těžší. Moravák v duchu slyšel varování své babičky z kdysi, ať dává pozor na cikány, a usmíval se tomu. Byl totiž už delší dobu takovej jinej. Květa si mu upřímně vylejvala své srdce a zdálo se, že věřila tomu, že to má nějaký význam.

Fakt je, že se Květě vůbec nelíbilo, co psali v těch novinách, a byla velmi smutná. V tomto městě se narodila a vyrostla. Tolik se toho změnilo za tak krátkou dobu! Lidi na cikány vždycky skrytě nebo otevřeně nadávali, ale takové násilí si nikdy nedokázala představit. Měla o své děti velikánský strach. Hlavně o Dežu Vrtulníka, protože byl už velký a agresivní, a věděla, že spíš na takové bude ten útok zaměřený. Přemýšlela, čím by mohli být cikáni takovou hrozbou pro tuto společnost.

Vždycky ji mrzelo, že dost jejích lidí dělalo, co dělalo. Kradli, chlástali, často nepracovali... atd. Ale současně věděla, jaké překážky doprovázejí cikána,

který se snaží vymotat z tohoto ďábelského kruhu. Na jedné straně tradice jeho kočovného národa, kterou zdědil, a jeho vlastní lidi, kteří jsou v tom „uvěznění“, a na druhé straně předsudky bílých vůči jeho národu, které mu na každém kroku dávají cítit.

„Pani Pušková,“ ozval se nervózně Moravák, aby ji trochu rozptýlil. „Nemáte ráda náhodou domácí slivovici?“

„Co to povídáš? Sem s tím, ty kluku bílá,“ radovala se Květa.

Jarda sáhl do svého batohu a vyndal flašku od babičky. Ta mu říkala, že její slivovice, tu a tam nějaká kapička, dělá zázraky a je zdravá. Flaška vyvolala obecnou veselost a po první štamprli se diskuse a hovory ještě zesílily.

Květa cítila, že její hovory právě zajímají Jardu, a i po pár panácích nezapomněla u jakého tématu skončila, a pokračovala. Jarda z toho sice neměl velkou radost, ale co mohl dělat. Pokyvoval hlavou na souhlas ze slušnosti a na půl ucha poslouchal, o čem se bavili ostatní. Jenomže musel přiznat, že věci, které se dozvídal od paní Puškové, nebyly o nic méně zajímavější, než příběhy o setkání s divokými zvířaty, které vyprávěl Ba malé Zrcadlo. Určitě

vymyšlené, napadlo ho. Tak se po chvíli vzdal a soustředil se na slivovici a na Květu.

„Já nemám nic proti cikánům, řekne ti Čech,“ pokračovala Květa. „A cítíš se z nějakého nevysvětlitelného důvodu stejně blbě. Človíček to myslí dobře, ale jeho sympatie ti přesto řekne, že něco s tebou není v pořádku a že on má navrch. „Proč bys, kurva, měl mít něco proti cikánům, řek bys nejraději, ale nějaké ty důvody přece jen existují, jak víš.

To že se cikán snaží vést *normální* život, pak vypadá jako zrada na sobě a na svých lidech, a jako by někomu ze strachu lezl do prdele. „Raději chcípáme tak bídně, jako jsme na tom do teď, než abychom museli vést *normální* život dle předpisu jiných“ je nevyslovený postoj mnoha cikánů. Snad přijde doba, kdy si ti *normální* bílí uvědomí, že ten jejich *normální* život, tak úplně normální taky není. Jen se podívej, jaký mají někteří vztahy ve svých vlastních rodinách. Ten *normální* život nutí lidi, aby bojovali dennodenně jen za vlastní těžký život a už není čas na jiné.“

Moravák nevěděl, jestli měla slivovice i takové účinky, ale slova Květy pronikala do jeho hlavy jako krásný zpěv nebo poezie. Nikdy by ho ani ve

snu nenapadlo, že cikánka může takhle mluvit. Najednou cítil takový respekt nebo něco takového, že by ji nejradši pevně přitiskl k sobě a řekl jí, jak ji miluje..., ale pak ho napadlo, co babička o této tekutině řekla: „Kapička tu a kapička tam! A udělá zázraky.“ Tím, že on měl již aspoň pět set kapiček, nemohl si už být ničím jist a raději se držel pevně na židli, aby neudělal nějakou pitomost.

„Cikáni spolu rádi tráví čas a oslavují život v přírodě,“ pokračovala Květa a Moravák pokyvoval, že jo. „Moderní bílí se přírodě už nějakou dobu odcizili, protože příroda je ‚primitivní‘. Avšak oni taky, z hlasu svého srdce, se rádi o totéž pokouší tím, že tráví svůj čas spolu v hospodách, ale bez žen a dětí. Asi trochu nepřesně, ale přesto by se dal popsat rozdíl mezi bílými a cikány asi tak: cikáni chtějí žít a bílí chtějí přežít. Bůh ví, co chtějí přežít, ale občas jdou kvůli tomu přes mrtvoly svých vlastních rodičů, a to je fakt. Vidím věci u pacientů v té nemocnici, kde uklízím. Bílí jsou moc vážní, když jde o život a cikáni příliš riskují. Možná by byla lepší cesta někde uprostřed, ale tím že bílí mají moc, snaží se vnucovat svou cestu jako jedinou možnou. ‚Když se ti u nás nelíbí, táhni zpátky do Indie!‘ řeknou ti. Kéž by to bylo tak jednoduchý.

To co bylo napsáno ve hvězdách, se nedá zastavit. Ale věřím, že nakonec bude všechno dobrý, nakonec bude všechno dobrý,“ opakovala si Květa pro sebe.

„Ježišmarjá, maminko, nech toho kluka konečně na pokoji,“ vyjel na ni Vrtulník. „Copak nevidíš, že se z toho chudák potí, jak mu vyprávíš ty nesmysly?“

„Ty drž hubu, čůráku!“ odpověděla Květa, zase při zemi. „Je to slušný kluk, na rozdíl od tebe. Co ty umíš jiného, než lidem rozbíjet držky, ty hovado!?“

„Ne ne ne, to je v pořádku,“ vmísil se do toho ztrápený Moravák. „My se opravdu hezky bavíme. Je to docela zajímavý rozhovor,“ řekl a pro jistotu si vzal noviny, které ležely na stole, aby tady zajímavý hovor aspoň pro dnešek opravdu skončil.

„Ano, já mám asi trochu jinou představu rozhovoru,“ smál se Dežo Vrtulník. „To by se snad museli oba dostat ke slovu, nemyslíš mami?“

„Jdi do prdele,“ odpověděla Květa. „Kdybys byl chlap, tak bys došel ještě pro pár piv.“

„To není špatný nápad,“ poznamenal starší brácha a zvedl se.

Jarda Moravák mezitím četl v novinách. Bylo tam několik článků o tom samém tématu.

„**Válka proti Romům vrcholí!**“ hlásila Večerní Pravda na titulních stránkách.

„Šestnáctiletý cikán byl dnes ráno nalezen brutálně ukopán k smrti neznámými pachateli. Skupina neonacistů se odmítá k činu vyjádřit, ačkoli vše napovídá tomu, že jde o rasisticky motivovaný útok. Mladý cikán byl brutálně bit a zemřel následkem zardoušení cigaretou, kterou se lékaři podařilo lokalizovat při pitvě v dýchací trubici. Není vyloučeno, že vrazi své oběti násilně nacpali hořící cigaretu do krku za současného kopání do obličeje. Jde o hororovou scénu jako z amerického filmu a občané jsou nanejvýš zděšení a obávají se nejhoršího, čili skutečné války a systematického vyvražďování romské menšiny v kraji.“

Noviny problematice Romů věnovali tentokrát celou druhou stránku. K otázce se vyjádřili jak političtí představitelé města, tak normální občané, včetně několika Romů, kteří vážně uvažovali o emigraci do západního Německa, odkud zas tamní větev neonacistů prohlašovala, že je na hranicích uvítá slavnostně s baseballovými pálkami.

Město se proslavilo, když ničím jiným, tak svou politickou aktivitou na poli rasových otázek v české

zemi. Pozoruhodný byl ovšem fakt, že valná většina obyvatel kraje sama byla spíše divákem celého děje a dozvěděla se o „čím dál tím horší nesnášenlivosti lidu vůči romské menšině“ v novinách.

Zpráva se rozšířila dokonce daleko za hranice, díky zahraničním zpravodajstvím, které vnikly do země po čerstvém pádu železné opony, a s horlivostí předávaly zprávy o situaci v postkomunistické republice na západ, jenž zvědavě vstřebával dlouho skryté tajemství barbarského východu.

Západní svět vyjádřil, tvrdily některé noviny, hluboké pohoršení nad nelidským zacházením s romskou menšinou. Jiné zase psaly, že neonacisté z tak dalekých míst jako je Kanada, fandí svým kamarádům v Československu a že jsou připraveni jim poskytnout, pokud bude třeba, podporu finanční i materiální.

Starosta města se při jedné tiskové konferenci vyjádřil v tom smyslu, že naštěstí probíhá zmíněná válka hlavně v novinách, jež díky zprávám o vymyšlených konfliktech vydělávají miliony.

Zmíněný starosta podcenil situaci a dokonce vyzýval, aby stát zakročil a volal k zodpovědnosti některý tisk za aktivní vyvolávání konfliktu

a obvinil jej za těžký zločin. Vzápětí sklidil kritiku v tisku, že je sám bývalým komunistou, který v současnosti spolupracuje s fašistickými sdruženími, a později byl nucen opustit úřad, když jeden vážný časopis zveřejnil tajné dokumenty potvrzující jeho radikálně komunistickou minulost. Ukazovali ho dále na titulní stránce, jak si v současnosti podává ruku s vedoucím jedné radikální republikánské strany.

Markétka u Květky

Květa se zrovna chystala jít do postele, když někdo zaklepal na dveře bytu. Vchod do baráku z venku se samozřejmě nedal zamknout.

„To snad není pravda!“ nadávala a bouchala na stěnu do vedlejšího pokoje, do obýváku, kde spal její syn Vrtulník.

„Dežo, ty magore!“ volala na svého syna, „jestli to sou ty tví kamarádi, tak je rovnou pošli do prdele!“

Dežo mžoural ospalýma očima a vyšel do chodby.

„Co je zase, do prdele?“ také nadával. Otevřel dveře a zíral na nečekanou návštěvu. Stála tam bleďá blondýna, sestra z nemocnice, kde jeho matka uklízela.

„Mami, ty máš návštěvu,“ vysmíval se. „Mám ji taky poslat do prdele?“

„Co to kurva meleš?“ vynořila se Květa a koukala chodbičkou ke dveřím.

„A kurva!“ Květa tušila to nejhorší. Zavřela dveře do své ložnice, odkud bylo slyšet chrápání jejího přítele. „Vyhodil tě ten tvůj buzerant z bytu?“

volala a nečekala na odpověď a zatáhla Markétu dovnitř.

Svlékla jí kabát a hodila ho na jakousi bednu v rohu chodbičky, a vedla ji dál do malé kuchyně na konci chodby. Hned u vstupu do kuchyně byl vlevo velký dřevěný stůl postavený ke zdi. Kolem něj byly tři židle a jeden malý stolek pod ním, zasunutý až ke zdi. Naproti stolu stála nažloutlá pračka se spoustou poštovních obálek od úřadů, a jejich obsah mezi obálkami různě vyčuhoval. Vedle stolu stála vlevo skříň na nádobí a hned vedle ní velká lednička, na které se také hromadily různé papíry, a na nich bylo jako těžítka položeno růžové album. Kuchyňská linka pak zabrala celou protější zeď a nechala prostor pro jedno křeslo, na kterém byla hozená velká červená deka. V uličce, tak uprostřed vytvořené, by se mohli stěží tři lidi najednou pohybovat.

„Co tu čumíš, už běž chrápat!“ vyjela na Dežu, který stál mezi dveřmi v triku a kraťasech na spaní a pozoroval návštěvu, a zavřela zatahovací dveře do kuchyně.

„Co se stalo? Povídej,“ prohodila a automaticky dala vařit vodu a připravila nádobu s kávou, hrnky,

lžičky a cukr na stůl. Markéta se třásla zoufalstvím i zimnicí současně a nedokázala ze sebe vysoukat ani slovo a v jednom kuse vzlykala.

„Nebul mi tu laskavě, do prdele, a mluv,“ přikázala jí Květa. Už ztrácela trpělivost. Dala do hrnku plné lžičky kávy a zalila je horkou vodou.

„Zabila jsem člověka,“ zavzlykala Markéta a hlasitě se vysmrkala do kapesníku.

Květa sebou trhla a zadívala se na Markétu a pak k zasouvacím dveřím z kuchyně.

„Ty určitě,“ řekla a vykročila tiše ke dveřím. Odsunula je rychlým pohybem a kopl... chtěla kopnout do Deži, jehož tam očekávala, že bude poslouchat za dveřmi.

„Co tu kurva špehuješ?“ zavrčela. Svou nohu sice zadržela, ale slova už zadržet nestihla.

„Já nešpehuju,“ mumlala nahatá holčička, která se dívala upřeně na Markétu sedící v kuchyni na židli jako hromada neštěstí. „Té paní je mi líto,“ dodala. Naklonila hlavičku do strany a smutnými očima ji pozorovala.

„Nic se neděje zlatíčko,“ řekla Květa a klekla si k ospalé dcerušce a objímala ji. „Tak a teď běž spinkat, zlato, je moc pozdě,“ řekla skoro omluvně a vedla ji zpátky do postýlky ve stejné místnosti, kde spal i syn Dežo.

Když se Květa vrátila, Markéta zděšeně koukala směrem ke dveřím a šuškala: „Proč je mě jí líto?“

„To nic, prosím tě,“ uklidnila ji Květa. „Ta je stejná jako její babička, vidí věci...“ začala ale svou větu nedokončila. Vzala si startky z vrchu ledničky a přisedla si k Markétě. Zapálila cigaretu a podala ji Markétě, druhou si zapálila pro sebe. Markéta si cigaretu vzala, přestože byla nekuřák.

„Tak povídej, ty huso, a nenapínej mi nervy. Koho jsi zabila?“ zeptala se a dívala se Markétě do zrudlého uplakaného obličeje. Květa věřila, že se z toho vyklube nějaká hloupá píčovina, která s vraždou určitě nebude mít nic společného.

„Toho cikána. Zabila jsem toho cikána já,“ vykoktala Markéta a znovu se dala do pláče.

„No nazdar!“ zvolala Květa a nevěřicně koulela očima. „A jak se ti toho cikána podařilo zabít, prosím tebe?“ zeptala se spíše výsměšně, protože věděla, že je to absolutní nesmysl.

Vražda Roma

Markéta vystoupila z autobusu a rozhlédla se kolem. Muselo být už pozdě po desáté večer. Nebyl to pro ni neobvyklý čas, když někdy šla z večerní směny v nemocnici. Vypadalo to, jako by se vracela z nákupu, protože si dnes vzala své věci, které se postupně nahromadily v šatně v práci, zpátky domů. Na levém rameně jí visela malá kožená taška a v pravé ruce pevně držela větší tašku z umělé hmoty na zip, do níž byly věci naházené. Ta byla těžká, protože v ní měla i svou žehličku.

Od zastávky přešla na druhou stranu ulice a vracela se asi padesát metrů zpátky proti směru jízdy, podél baráků, kde bylo dost světla. Na konci bloku zabočila doprava a šla dolů směrem ke křižovatce, kde musí přestoupit na další autobus, který ji doveze skoro před barák.

Ulice byly v téhle pozdní hodině docela opuštěné a jen sem tam projelo nějaké auto dole po silnici. Markéta odbočila od řady baráků na konci dobře osvětlené ulice a pokračovala dál dolů cestou, kde pro změnu byla skoro tma. Už viděla z dálky, s úlevou, jasně osvětlenou křižovatku a opodál zastávku autobusu, s pár lidmi čekajícími na

autobus. Autobus přijede každou chvíli, pomyslela si Markéta a zrychlila krok... chtěla zrychlit krok.

„Dej sem tašku píčo!“ řekl hlas a Markéta málem vyletěla z kůže a ani nedokázala vykřiknout.

Mladý cikán s hlavou v kapuci měl cigaretu v puse a vyzařoval nervozitu snad ještě větší než ona sama. Přestože se dívka ani nehýbala, poskakoval zleva doprava, aby jí zabránil v útěku. Když se vůbec nehýbala, udělal krok dopředu, ale šlápl do něčeho mokrého a slizkého, co udělalo čvacht!

„Kurva do prdele!“ zaklel a pozvedl pravou nohu a koukl dolů na botu, od které se okamžitě šířil neskutečný smrad psího hovna.

Cikán se naklonil, aby lépe viděl, a zuřivě šoupal svými teniskami o asfalt. Byla to sekunda, jak byl nakloněný, taškou v pravé ruce ho praštila zezadu do hlavy. To bylo jen tak pro efekt, ale zapomněla, že tam byla právě ta stará žehlička. Hned na to vyletěla pravá noha Markéty a trefila ho přímo do obličeje. Markéta byla sama překvapena samostatným jednáním nohy. Chlapík skučel, zapotácel se a šel na kolena, oběma rukama se držel za krk a začal vydávat chraptivý kašel.

Tak to mě podrž, řekla si. Vždycky si myslela, že v těch filmech, kde kopou kolem sebe svým

nepřátelům do obličeje a tak, jsou přehnané reakce na takové kopance. Dyť by člověk měl vydržet víc. Vzápětí si uvědomila, jaké kopačky dostane ona, až se cikán vzpomene. To její nohu inspirovalo k dalšímu kopu a vyletěla znovu. Pravá noha ho trefila tentokrát špičkou staré, tvrdé kožené boty do levého oka. Cikán znovu zaskučel a šel dál k zemi na lokty, chroptíc s rukama stále na svém krku. Pak se povalil na bok a natahoval pravou ruku směrem k Markétě, jako by ji chtěl stáhnout dolů, nebo že by prosil o milost?

„O ó!“ řekla si Markétka. Voni ty kopačky fungují až příliš. Levou rukou svíral svůj krk a Markétka si všimla, že levou část obličeje má zkrvavenou. Vydával zvířecí zvuky rdoušení a pravou rukou tápal zoufale ve vzduchu. Pak se cikán povalil na záda a zůstal nehybně ležet. Markéta se rozeběhla jako o život směrem k silnici. Než se z toho chudák cikán probere, bude dávno u zastávky, a to už bude mimo dosah toho blbečka.

„Jak je ti?“ zeptala se Květa u snídani.

„Strašně. Mám pocit, že budu zvracet. Vůbec jsem nespala.“

„Nedivím se ti,“ opáčila Květa. „To kafe navečer nebyl dobrý nápad. Je to všechno na blití,“ dodala.

„Nevím, co mám dělat,“ fňukala Markéta.

„Co se má stát se stane,“ prohodila babička z křesla v rohu kuchyně, zabalená do červené deky, a srkala polívku.

Markéta si už všimla, že stará cikánka, Květina matka, ji celou dobu pozoruje. Když holky ráno vstaly a po ranní hygieně přišly do kuchyně, babička tam už seděla. Na jejich pozdrav nereagovala. Květa jí připravila snídani a přisunula k ní stoleček, na který postavila talíř s polévkou a krajíc chleba. Mezi nimi také moc řečí nebylo.

„Ty nejsi zlá holka,“ dodala Zrcadlo. „Co se mělo stát se stalo.“

„Děkuji,“ řekla Markéta, protože nevěděla, co na to má říct, když nevěděla o čem babička mluví. Ale tušila, že to žádné senilní žvásty nejsou. Květa se vůbec nevyjadřovala k tomu, co její matka povídala, a tak to Markéta také nerozebírala. Babička k tomu už víc nedodala a Markétě se ulevilo.

„Zavolej do nemocnice a omluv se svý šéfový,“ rozkázala jí Květa při snídání. „Pár dní nikam nepůjdeš.“

Pak už skoro nemluvily. Jen takové běžné věci jako „podej mi tu lžičku“ nebo „nepřeháníš to s tím cukrem?“... atd.

Markéta si všimla, že jsou v bytě sami s babičkou, a koukla na hodiny na zdi nad lednicí. Bylo deset hodin.

Markéta poprvé vědomě Květu pozorovala. Usmívá se?, přemýšlela. Vzápětí si odpověděla sama sobě na svou otázku: Ne, Květa tak vždycky vypadala. A to spolu pracují už nějaké ty roky. Vyzařovala neskutečný klid a Markétka měla pocit neuvěřitelné jistoty, že se jí vedle ní nemůže nic stát. Jenomže to byl jen pocit a musela vší silou odehnat jiné myšlenky, které patřily do minulosti. Minulost, která se zdála být tak daleko, přestože číhala ještě hned za dveřmi. Přála si, aby se čas zastavil, nebo se strašně zrychlil, a vše by bylo zapomenuto.

Tahle ženská je v absolutním klidu, přemýšlela Markéta. Myla nádobí, utírala stolky a odnášela zbytky jídla. A staré rádio na lednici jim hrálo nějakou odrhovačku. Zdálo se jí, jako by takhle spolu snídaly už odjakživa.

„Já tě miluju, Květo,“ slyšela sama sebe Markétka.

Tato fráze nebyla nikdy tak pravdivá, nikdy tak ze srdce vyslovena, leč tisíckrát opakována. O nic víc překvapivá a se samozřejmostí, ji přišla odpověď: „Já tebe taky,“ opáčila Květa, ani se neohlédla od

mýtí nádobí. „Teď jdeme za doktorem,“ řekla a začala se připravovat.

Jasná věc. Jak by mohla zpochybňovat nebo se ptát proč, když je nápad vysloven s takovou železnou jistotou?

Markéta se loučila s babičkou tak, že jí políbila ruku. Babička se na ni jen usmívala.

Když seděly v čekárně u doktorky, stále málo mluvily. Markéta nemyslela na nic, protože ji napadlo, že Květa celou dobu o něčem přemýšlí, a cítila, že ona sama nebude mít lepší nápad. Když byly skoro na řadě, zatímco poslední pacientka před nimi byla uvnitř, otočila se Květa na Markétku a zeptala se:

„Kdy máš krámy?“

Markétka se chvíli snažila přemýšlet o co jde, ale patrně nebylo třeba, aby vůbec myslela. Teď převzala veškeré myšlení Květa za ni. Ta netrpělivě opakovala otázku o něco hlasitěji, až se Markétka lekla.

„Kdy máš krámy do prdele?“

„Já mám zrovna měsíčky,“ zarděla se lehce.

„Ale...“

„Výborně!“ potvrdila Květa. „Je ti zle a máš hroznou bolest hlavy,“ nařídila jí.

„Dobře,“ dokázala ještě Markétka ze sebe vysoukat.

Za chvíli vyšla pacientka, co byla uvnitř, a za ní volala sestřička: „Další!“

„Kdo jste kdo?“ zeptala se sestřička, ne neslušně.

„Dobrý den, paní doktorko!“ oslovila ji Květa a potřásla jí rukou. Věděla, že to zapůsobí a vytvoří lepší zacházení.

„Já nejsem paní doktorka, ehm... prosím, pojdte dál,“ zaváhala sestřička a vedla je do další místnosti, kde seděla postarší doktorka.

Paní doktorka si zrovna prohlížela nějaký odborný časopis, který doporučoval ty nejmodernější léky pro moderní choroby a obsahoval fotky krásných modelů, kteří jsou krásní a úspěšní právě díky těmto lékům.

„Hovadiny!“ řekla tiše pro sebe a odložila časopis na stůl.

Květě se paní doktorka líbila na první pohled. Také si myslela, že jsou všechny ty pestrobarevné obrázky, stejně pestrobarevné léky a ohromující stroje prostě největší píčovina, kterou člověk vymyslel ve snaze, aby v lidech vyvolal pocit bázně a hlavně aby vydělal spoustu prachů. Ty časopisy, co ležely na stole paní doktorky, znala z nemocnice.

Květě se na doktorování líbili jen ti lidé, kteří toužili jiným pomoci a lámali si hlavu, běhali sem a tam a byli vzhůru do noci, jen aby někomu zachránili život nebo ulevili od bolesti. Pan doktor, který znal její názory, jednou Květě řekl:

„Budte ráda, že ty léky existují, jinak byste možná dnes nebyla mezi námi.“

Květa ho respektovala a milovala ho jako člověka.

„Se vši úctou pane doktore,“ odpověděla mu tehdy, „když jsem viděla, jak jste si o mě dělali starosti a ošetřovali mě s takovou láskou, tak bych se byla hanbou propadla, kdybych umřela, pane doktore. Jinak byste mi klidně mohli dát hovězí vývar a zázvorový čaj, a byla bych se stejně uzdravila. Divím se, že ještě nevymřeli lidi v Africe, bez těch vašich barevných bonbonů.“

Doktorka si všimla, že Květa se s úsměvem dívá na starý pár na titulní straně časopisu, jak se od ucha k uchu usmívají a objímají se, protože pravidelně berou nějaké ty pilulky na dobrou náladu. Doktorka odstrčila časopis stranou, jako by naznačila, že s tím nemá nic společného a ukázala na židli vedle ní. Podlouhlý stůl měla postavený u okna a bylo u něj jedno kolečkové křeslo, na kterém seděla ona a hned vedle pohodlná židle, takže jí

pacient mohl vidět, když něco psala, skoro pod ruku. Květa posadila Markétku do židle a postavila se za ní s rukama za zády.

„Tak čím vám posloužím, dámy?“ zeptala se Květy, přestože vedle ní seděla Markétka. Květa položila ruce Markétě na ramena a jemně zmáčkla.

„Bolí mě hlava a vůbec je mi špatně, paní doktorko. Já mám totiž měsíčky a jsem vyčerpaná asi...“ a už ji došel repertoár.

Květa jemně povolila ruce z ramen a vzdechla:

„Pořád stejná písnička, paní doktorko. Jednou líp a někdy hrozný stres.“

„Proč jste mi tohle nikdy nezmínila, paní Humrová? A vy jste... ehm... matka?“

Doktorka věděla, že to nemohla být matka, ale nevěděla, jak se má zeptat, kdo to vlastně je, tato cikánka, která působila tak sebevědomě rodičovsky...

„Já jsem jen její přítelkyně, paní doktorko. Ona Markétka, přiznám se vám, nerada běhá s každou... no tou, maličností k doktorům. Ale já ji přemluvila, že to takhle nejde. Ať jí poradíte, co s tím...“

Doktorka se obrátila k Markétě:

„Máte tyhle stavy pokaždé?“

Květa jemně zmáčkla ramena a Markétka hádala, co to asi znamená. Řekla: „Ano paní doktorko, někdy se to dá snést, ale někdy je to hrozný stav.“

„Vedla sis výborně,“ chválila ji Květa venku, když mířily na zastávku autobusu.

„Ale jdi,“ ohradila se Markétka. „Byla jsem trapná.“

Květa to ignorovala.

„Jak se vlastně odsud jede k tobě?“ zeptala se a poodešla ke koši v rohu zastávky autobusu a krabici s lékem vyhodila.

„Proč to vyhazuješ?“ divila se Markétka.

„Hele sto-devatenáctka! Tím jedeš ne?“

V autobuse seděly chvíli mlčky.

„Tys u mě nikdy nebyla, vid’?“ tiše poznamenala Markétka.

„Tys také u mě byla poprvý,“ podotkla Květa a obě se hlasitě smály. „Panečku, a to se známe už tak deset let, vid’?“ zapřemýšlela si Markétka nahlas a oči jí zvlhly.

„Já tě miluju, Květko.“

„No tak! Brzdi, jo?“ a další chechot.

„Tamhle bydlím, v tom paneláku,“ ukazovala Markétka vesele.

Byl krásný den a cítila se šťastně jako malá holka, která svou nejlepší kamarádku zve k sobě a chce jí ukázat všechny své hračky. Markéta odemkla vchodové dveře do paneláku a vstoupily. Za nimi, ještě než se dveře zavřely, vstoupili dva kluci. Došly chodbou k výtahu a Markétka ho přivolala. Vyndávala klíče od bytu z kabelky. Za sebou slyšely chechot kluků, kteří se blížili k nim.

Jeden říkal: „Cítíš ten smrad?“ a oba se hlasitě smáli.

„Tady na blízku bude nějaký cikán, ha ha ha ha!!!“

Holky se ani neotočily a Markétka zrudla, tušíc to nejhorší.

„Do prdele, tohle jsem ti měla říct“ řekla tiše.

„Klíid děvče,“ uklidňovala ji Květa, ale Markétka se třásla, až bylo slyšet, jak jí v ruce cinkají klíče. Dveře do výtahu se šouravě otevřely, holky vstoupily do poměrně prostorného výtahu a za nimi vysmátí mladíci.

Jardové

Jarda Tichý seděl na spadlém stromu u silnice a čekal na svého kámoše Jardu Růžičku. Ten se nedávno proslavil tím, že se objevil v místních novinách, jak hrozí rozbitou lámkou na kameru. Zúčastnili se tehdy demonstrace proti Romům. Od té doby, co Jardu kámoš seznámil s partou kluků, kteří se o víkendech scházeli v jedné hospodě a trávili večery hraním kulečníku a chlastáním, se dva mladí Jardové už několikrát dostali do rvačky, hlavně s Romy. U chlastu se probírala různá témata převážně politického rázu. Aspoň to tak brali, ačkoli málokdo z nich opravdu rozuměl slovu politika, ostatně stejně jako velký počet obyvatel této země. Slovo politika ale dávalo jejich počínání určitou důležitost a vážnost.

Kluci spolu vyrostli v té čtvrti, kde pro děti a mládež nebylo nic dobrodružného, jakmile vyrostli do věku, kdy je hra na pískovišti už neuspokojovala. Bylo tam sice jedno fotbalové „hřiště“ na asfaltu, pět set metrů čtverečních, s vysokým drátěným plotem kolem dokola, ale... škoda mluvit. Kdysi tu byl všude kolem velký les, kde se mohly pořádně vyřádit

nejen děti. Ale to už patřilo minulosti, a tomu nebo onomu váženému občanovi v současnosti.

Začaly se všude stavět různé „užitečnější“ budovy a sklady, a tak podobně. Větší část na severu města si nechala a oplotila jedna velká firma, které patřilo i nějaké to golfové hřiště. Sice ještě zbývala část lesa, kam děti a dospělejší mládež mohly proniknout, ale les, kvůli různým stavbám všude kolem, už dávno ztratil ten dech tajemna, který děti přitahoval a okouzloval.

Všude v tom okolí vládla pro mládež těžká nuda, ledaže by vyrazili daleko do města, kde byly přece jenom relativně moderní plovárny, kluby pro mládež se stolním tenisem a tak podobně. Jenomže ty připomínaly dětem školu svými pravidly, zákazy a směrnicemi, které kladly hranice, co se smí a co ne. Takže nebylo divu, že mladí lidé, zvláště kluci, začali chodit do hospod a různých klubů, kde se svobodně hrálo a... chlastalo. Zákaz nalévání mladistvým byl pro srandu králíkům.

A právě v jedné z těch hospod poznal Jarda Tichý Markétu, drsnou nacionalistku, ale dost inteligentní dívku, a hned se do ní zamiloval. Co ona na to, se jí zatím nezeptal. Markéta byla pozoruhodná dívka

ve všem. Byla jediná holka, které slušela holá lebka, a ani si ji nedokázal představit s vlasy. Dále nepila pivo jako ostatní dívky a ani nekouřila. Vždycky si dala za celý večer jednu nebo dvě skleničky červeného vína s kolou a jinak nic, nanejvýš nějakou sodovku. Zato se uměla bez problému bavit v zakouřené hospodě se všemi opilými kluky a holkami až do zavíračky. Někdy si nedala ani kapku alkoholu, protože přijela autem. Nakonec dovezla některé až moc opilé kamarády domů, než se s nimi rozloučila, a jela domů sama.

Jarda Tichý věděl, že se Markéta líbila nejen jemu. Uvědomoval si také, jakou moc tato drsná kráska měla nad kluky. Však ani on nebyl výjimkou. To zažil na vlastní kůži, když ji jednou on a jeho kámoš doprovázeli domů po dlouhém tahu pozdě do noci.

„Hele kluci,“ oslovila je oba. „Však vy bydlíte na tom sídlišti za radnicí, že?“

„Ano,“ odpověděli unisono.

„Já jdu dnes přespat k mámě, která bydlí kousek za sídlištěm. A dnes tu nejsem autem, tak mě napadlo, že bysme potom šli spolu.“

„Jasná věc!“ přitakali Jardové.

Kluci se nemohli dočkat, až zaplatí účet za pití, a vyrazí s ní na cestu.

„Občas je to v noci trochu nebezpečný,“ řekla spíše znuděně, než by ukázala z něčeho strach.

Parta vyrazila pěšky, protože v tuhle noční hodinu už nic nejezdilo. Kluci šli z obou stran vedle Markéty, a takové vzrušení Jarda Tichý nikdy nezažil. Proti své vůli se v něm tvořila neodolatelná touha někoho do krvava zbit, kdo by se jen náznakem opovážil Markétu urážet, nebo nedej bože ohrozit. Jarda zjistil, že sám sebe zvenku pozoruje, jako by měl v tom momentě v sobě dvě oddělené osobnosti. Se zděšením vnímal, že jeho druhé já vyloženě touží skutečně někoho potkat, nejlépe nějakého cikána, a modlil se, aby dotyčný nejlépe také něco vyprovokoval. Věděl, že je absolutně bezmocný druhému já zabránit v tom, aby spáchalo něco, co by mohlo mít zlé následky. Ani on, ani Jarda Růžička nebyli ničím ozbrojení, ale věděl, že bude mít smůlu ten, koho cestou potkají. Poprvé poznal stav mysli chlapů, kteří můžou jít beze strachu do války, jakkoli nebezpečné, a dokonce se těšit, až půjde do tuhého. Byl si naprosto jist, že druhý Jarda cítí totéž, možná ještě intenzivněji.

Nepotkali cestou ani duši a Jardovi se ulevilo, ale teprve když už byl doma a ležel ve své posteli. Vybavoval si v mysli, jak koutkem oka sledoval svého kámoše Jardu, šíleně rozrušeného, a věděl, že ten by se vrhl jako první na každého, kdo by jim jen zkřížil cestu. Růžička, na rozdíl od něj, musel být zklamaný tím, jak dopadl večer. Nic se nestalo.

Jarda Tichý často přemýšlel o svém počínání sebekriticky, ovšem tajně. Jeho kamaráda jistě nic takového netrápilo, podle toho jak se projevoval a jednal. Aspoň navenek ne. Snažil se všemožně něco dokázat. Nebýt jeho handicapu, snad by to dotáhl i daleko. Růžička totiž neuměl vyslovit „ř“. Člověk by tomu nevěřil, jak taková blbost mohla ovlivnit kvalitu života a osobnosti. Strašně ho rozčilovalo, že se zrovna musel narodit v Čechách, kde jediné se tato blbá hláska vyskytuje. Přestože četl hodně o všech světových válkách, zbraních, světovládě, spiknutí a podobných záležitostech, které pak byly zajímavým tématem v hospodě, nedovedl sebejistě hovořit před několika posluchači právě díky té blbé hlásce „ř“. Jarda si všiml, že tato záležitost by ostatním ani tolik nevadila, ale kámošovi samotnému nesnesitelně pila krev. A tak Růžička spíše jednal než mluvil. Jednou dokonce prohlásil,

že by si klidně přál dostat se za naši věc do vězení, poté co otřese nějakým činem celou společností. Už viděl všude svou fotku v novinách, jak se jim do ksichtu vysmívá.

Jinak byl Růžička fajn kluk a dobrý kamarád. Jarda věděl, že je to jediný kámoš, co má, který by ho nikdy nenechal na holičkách. Vždyť tuhle jim pomáhal několik dní za sebou, když se Jardova sestra přestěhovala a v novém bytě potřebovala vymalovat. Pracoval s Jardou s takovou samozřejmostí, jako by za to byl placený a ségra si ho nemohla vynachvátit. Po práci se oba spokojili se stovkou na pár piv.

Růžička dorazil na smluvené místo u spadlého stromu u silnice. A přinesl s sebou dva lahváče. Kluci ještě nevěděli, co dnes budou dělat, ale nějak se to, jako vždy, vyvine. Kámoš Jarda otevřel jednu láhev zuby, podal ji Jardovi, a pro sebe udělal totéž. Růžička měl dobrou náladu.

„Hele Jardo, utíká to z dětského hrřiště a v puse to drží malou dětskou ručičku. Co to je?“ zeptal se Růžička.

Jarda s úsměvem pohlížel na svého kámoše, který rád vyprávěl vtipy.

„Pitbull! Ha ha ha ha!“ řehtal se kámoš na celé kolo a Jarda se také usmíval, přestože ho vtip moc nezaujal.

„Hele, jde cikánka ulicí a najednou...“ začal další vtip, ale zasekl se. Místo toho dodal: „My o vlku,“ a díval se s přimhouřenýma očima směrem k autobusové zastávce, odkud přicházely dvě ženské. Jedna bílá a druhá cikánka.

Ženské se o něčem bavily a patrně je nezaregistrovaly. Zabočily do cestičky, která vedla o kus dál k panelákům. Kluci beze slova vstali a sledovali je.

Pitbull

„Dobrý den!“ pozdravila malá holčička, která ve výtahu stála a držela vodítko svého psa obtočené kolem ručičky. Pejska hladila po hlavě druhou ručičkou. „Vy jste mě přitáhly dolů a přitom já chtěla nahoru,“ chichotala se roztomilá holčička.

„Jéé, promiň holčičko. Jak se jmenuješ?“ smála se Květa, aspoň se o to snažila.

„Jmenuji se Markétka Kominíková,“ odpověděla holčička a s neskrývaným zájmem hleděla na Květu.

Markéta se stále klepala strachy a snažila se na kluky nedívat. Výtah se rozjel a nikdo z nově příchozích nezmáchl patro, kam mají namířeno. Kluci stáli u dveří proti sobě a šklebili se. U tlačítek svítila desítka, poslední patro, kam patrně chtěla malá holčička původně jet.

„Já nevěděl, že tu bydlí taky nějaký černý huby,“ podotkl Tichý už vážnějším hlasem a Růžička jen přikývl a nenávistně se díval na cikánku vlevo od něj.

Květa a Markéta také stály proti sobě a koukaly na sebe. Markéta se divila, že se Květa stále ještě usmívala, a snažila se její úsměv opětovat, ale vypadala spíš, jako by tlačila na záchodě.

Jenže Kvěť také nebylo moc do smíchu. Za prvé, neměla moc ráda psy; zvláště takové jako ten, co teď dřepěl vedle ní a koukal s neskrývaným zájmem nahoru na všechny, od jednoho ke druhému. A za druhé, zas ji nemají rádi skini jako ten, co stál vedle ní a mlátil ji zatím jen očima. Pitbull si zvědavě všechny měřil.

„To je smrááád vole!“ poznamenal Tichý, aby řeč nestála.

„Voni se totiž vůbec nemejou, ty smradi,“ skřípal zuby Květin soused. „A kradou, co jim padne pod ruku. Člověk by jim měl useknout ty jejich špinavý hnáty!“ Růžička mluvil už jasně na Květu a čekal, co na to řekne.

„Vrrrrrrrrrrrr!“

„Co?“ trhl sebou a podíval se na cikánku vedle sebe.

„Ty píčo, ten čokl!“ řekl Tichý a bylo vidět, že ho něco vyvedlo z míry. Růžička se podíval také dolu k nohám cikánky a okamžitě se narovnal. Vedle cikánky, u jejích nohou, se objevila zpod sukně černo-bílá, ne moc přátelsky vyhlížející hlava, a bílé ostré zuby se jí nehezky šklebily. Pes se koukal, spíš zaměřil, na Jardu vedle Květy, s ušima staženými dozadu a přilepenými k hlavě.

„Vrrrrrrrrrrrrrrrrrrrr!“

Květa se nedívala ani na skina, ani na pitbulla, a dál se, už křečovitě, usmívala na Markétku.

„Nech toho, Rambo!“ zlobila se malá holčička a tahala psa vši silou za řetízkový obojek, ale Rambem to nehnulo ani o milimetr. Kluci byli oba v pozoru a mnohem bělejší než před tím. S hororem v očích se dívali před sebe, pryč od čokla. Nedá se říci, na co mysleli.

„Dovolíte?“ posunula Květa skina u tlačítek stranou a zmáčkla osmé patro. Bylo to další patro. Výtah zastavil a dveře se šoupavě otevřely. „Kluci vystupte!“ řekla Květa, aniž by se na ně dívala. Kluci mlčky, ale zato rychle, vystoupili a dveře se zase šoupavě zavřely.

„Píča smradlavá, černá!“ bouchali a kopali do zavřených dveří kluci. „Já tě zabiju, ty svině černá!“

„Pobijeme vás všechny, smradi!“ Bum, bum, bum, duněly kanady o dveře výtahu.

Pak slyšely holky jak někdo volal:

„Vy kretění zkurvený, co tady hulákáte? Kde si myslíte, že jste, vy debilové?! Padejte odsud, a to hned, kurva!“

Lhostejný výťah, kterému bylo jedno, co se v něm děje, zase šouravě otevřel dveře a holky, a za nimi holčička s pitbullem, vystoupily. Rozloučily se s holčičkou a Květa vážně, ale tiše poděkovala Rambovi. Pitbull ji ignoroval a ještě pořád zaostřoval uši dolů, směrem ke schodům, ale holčička ho tahala, již znatelně bez úsilí, pryč. Chlap dole ještě nadával a byly slyšet těžké kroky kanad, jak kluci jdou po schodech dolů.

„Tak už jdeme, nebo tady budeme stát a koukat do zdi?“ dloubala loktem Květa do Markéty, která se pomalu vzpamatovávala z šoku.

„No tak jdeme,“ pípla, vykročila ke schodům a Květa ji následovala. „Kde to bydlíš, prosím tě?“ zeptala se Květa a v jejím hlase už byl zas ten smích. Ale Markéta si vyložila její poznámku jako kritiku a začala se omlouvat.

„Já tě měla upozornit, ale vůbec mě to nenapadlo, promiň mi to. Ti kluci jsou drzí na každého a nedají pokoj. Vyřvávají pořád nějaké sprostárny.“

„To nic,“ uklidňovala ji Květa. „Dyť jsou to děti. Neviděla jsi ty beďary na jejich ksichtech? Přejde je to, až si se svou první holkou zašukají.“

„To bych neřekla,“ zarděla se Markétka, která si nikdy na podobnou slovní zásobu Květy nezvykla. „A já jim nekoukala na jejich ksichty.“

V osmém patře zabočily ze schodů a šly na konec chodby, kde byly dva byty proti sobě. Markétka se ještě pro jistotu rozhlédla a odemkla dveře s nálepkou *Vstup na vlastní nebezpečí!*, v jejichž středu se lesklo kukátko.

„No kde jsi, prosím tě?“ křičel Jarda hned u dveří.

Bývalý legionář a dnes restituent docela velkého pozemku byl nanejvýš podezřívavý. Jarda si nejprve nevšiml, že přišla ještě s někým.

„Víš, že existuje přístroj, kterému se říká telefon?... No, čau Květo! Tos nám tu ještě chyběla. Před chvílí nám tu řádili nějaký buzeranti, tady na chodbě. Nepotkaly jste je, nebo spíš nepotkali oni vás?“

„Hele uklidni se jo, hajzle,“ prohodila Květa a protáhla se kolem něj do bytu. „To ty jsi ani nešel hledat svou choť, které nebylo dobře a musela přespát u cikánů.“

„Co to tady blábolíte ženské?“ rozčiloval se Jarda. „Volal jsem do nemocnice, jestli neměla náhodou

noční a oni neměli tušení, kde seš,“ koulel očima na Markétu.

„Hele, přestaň hysterčit jak čůrák, jo?“ pokračovala Květa. „Ti tví kamarádi se nás už dost nabuzerovali a nanadávali do zlodějů a smradů.“

„Cože?! Kdo?“ zpozorněl Jarda.

„No právě ti, o kterých jsi mluvil,“ řekla a žuchla s úlevou na staré křeslo v obýváku. Jenomže znovu vyskočila na nohy, když Jarda odběhl do ložnice a vynořil se s baseballovou pálkou. Pálku odložil na podlahu v chodbičce a začal si zběsile nazouvat boty a mumlal:

„Já je zabiju, na mou duši!“

Květa přiskočila, sebrala tyč a vykřikla na něj:

„Tak to teda ne, kamaráde! Ty teď nikam nepůjdeš! Slyšíš?! To ty seš stejnej jak voni, do prdele. Raději nám udělej kafe, tady Markétě není dobře.“

Jarda odstrčil Květu, ještě jí sebral pátku z ruky a odešel.

Jarda Legionář

Jarda se vrátil asi za čtvrt hodiny a mumlal si nádavky sám pro sebe. Holcám se ulevilo, že je zpátky a v pořádku.

Všichni tři seděli u stolu v kuchyni a popíjeli kafe. Jarda se dál rozčiloval:

„Pche!, že prej cikáni kradou! To říká zrovna Čech. Národ, který se vytahuje tím, že umí nejlíp chlastat a krást. Všude, kde můžou, kradou. Ti jejich politici postupně rozprodávají celou zemi za pár šupů. A ti parchanti plešatí, kterým teče ještě mlíko po bradě, určitě tak mají vůbec páru o tom, co znamená krádež. Jejich rodiče si nenápadně odnášejí stavební materiál domů, na stavbu svých chaloupek. To je vostuda být Čechem, dokonce už i v zahraničí. Tuhle jsem četl, že u Rakušáků prej visí v jejich krámech ‚Češi nekradte!‘. No jestli tohle není pořádná vostuda. Kretění zkurvení holohlaví! Nemají nic na hlavě a ani uvnitř. No ne?“

„To je dobře, že ses vrátil Jaroušku,“ objímala ho Markéta a líbala ho na tvář. „Mluvil jsi s nimi?“

„Hovno, ti sou dávno v prdeli. Ale já si na ně počkám, na blbečky.“

„Prosím tě, už se na to vykašli,“ přidala se Květa. „Hlavně, že se nic nestalo.“

„To teda jo. Naštěstí pro ně, protože bych jim rozmlátil držky tou pálkou, až by jim po ramenou tekla krvavá kaše.“

„Ježišmarjá! Jardo, prosím tě už přestaň. Od čeho je policie? Můžeme je jít klidně udat za obtěžování a napadání občanů a...“

„To si děláš prdel? Chceš mi říct, že o tom všem policie neví? Dyť ti hajzlové s nimi táhnou za jeden provaz.“

„To bych neřekla,“ prohodila Markéta. „Kdyby nebyla policie, tak nevím, jak dlouho bysme v tom městě vydrželi. Snad bych úplně emigrovala někam, klidně do Německa nebo někam, kde je míň skinů, ... a cikánů, chtěla dodat, ale pro tentokrát si to rozmyslela.“

„To víš že jo. Ti křováci jsou všude. Německo! To víš že jo, ti zrovna. Ti buzeranti nám dokonce hajlujou u nás, na našem území, natož tam u nich doma.“

„A proč jim říkáš křováci?“ smála se Květa, která se vyznala v pojmech z luštění křížovek, a ti byli, pokud ví, malí a černí, a žili v Africe.“

„Jsou to křováci bílí, protože si myslej, že svět končí za hranicí jejich vesnice. Zmrdi, ani vlastní zemi dobře neznaj, natož svět. Já bych jim dal, kreténům. Poslal bych je někam do pouště, aby bojovali o svůj život v cizí zemi a vrátili se s jasnější hlavou, že svět je o něco větší a existují jiné věci, za které by měl být člověk hrdý, než za rovný bílý čumák. Měli jsme velitele z Afriky v Sýrii, černýho jak bota, a ten mluvil plynule patnácti jazyky. Ten nechápal, proč ho lidi chválí za to, co umí, natož aby na to byl hrdý. Říkal, že se to přece musel naučit a nic jiného mu nezbyvalo. To se může stejně tak naučit každý, tvrdil. Byl snad všude na světě, kde byl průser a odevšad se dostal díky svým schopnostem s lidma vycházet, a dobře střílet, když bylo potřeba. Kolikrát nás vytáhnul z trablů, když jsme se dostali do křížku s místními, ať černými nebo bílými. Naše rota byla snad jediná, která nemusela všechno rozstřílet na potkání a odnášet mrtvoly bratří ve zbrani. A dělali jsme pořádek všude, kam jsme vkročili. A tady ti blbečkové, kteří ani svou mateřtinu dobře neovládají, jsou hrdí na svou kůži. Jak může být někdo hrdý na to, kde se narodil? Může být rád, to ano. Může svou zemi milovat, to ano. To každý normální člověk taky dělá. Ale být hrdý na něco, co svou pílí nedokázal?“

„Hele, tys byl taky v Africe, Jardo?“ zeptala se Květa, která byla pořád zvědavá a Afriku milovala z vyprávění.

„To si piš, že jo. Je to země krásná, ale bohužel ti jejich černohubí náčelníci kšeftují s bílými a celou zemi jen vyrabují.“

„Viděl jsi slony v přírodě? Vyprávěj mi o přírodě a vynech lidi prosím.“

„No jo, my tam nebyli na safari, Květo, co mi tu meleš o nějaké přírodě. Většinou se nám zvěř zdaleka vyhýbala kvůli našim kvérům a tak. Ale jistěže jsme občas nějaká zvířata viděli, je to nádhera, to ti říkám. Byl bych tam zůstal a vzal si černošku za ženu, kdyby tam neměli víc kalašnikovů než lopat.“

„Ty mi to vždycky zkazíš, a přitom jsem si jistá, žeš zažil mnohem víc krásných věcí, než jen střílení, za těch let, cos procestoval svět.“

„Hele Květo, řeknu ti to takhle - svět je dnes jeden velký bordel. Boháči se dohodli, že celou zemi rozeberou a sežerou, a to se jim docela daří. Za chvíli si budeme vzájemně rozbíjet hlavy jen za pitomou pitnou vodu. Kdopak by před pár lety věřil, že si budeme kupovat vodu v supermarketech? A to není kvůli tomu, že by toho bylo málo, ale plýtvá

se vším, zvláště na západě, a už i u nás natolik, že to vypadá na pokus o sebevraždu celé planety.“

„No dobře, tak toho pro dnešek asi necháme, máš prostě blbou náladu. Minule jsi vyprávěl hezké věci od těch Arabů...“

„No jo, Arabové! To jsou také hovada, to ti říkám já. Já jsem viděl v Somálsku, jak malé děti umírali žízní a lidi chlastali moč od velbloudů, a to je země vesměs muslimská. A co dělají bohatí šejchové z Arábie?! Že by svým bratrům ve víře nabídli trochu vody a nějakou přiblblou rýží? Ne, hlavně že si veze zkurvený šejch svou tlustou zpocenou prdel v pozlacený káře, vyrobený na objednávku na západě za milion dolarů, a palác má velký jako celá vesnice. Příjem za měsíc má větší snad než naše celá republika, a myslíš, že mu napadne hladovějícím bratrům ve víře pomáhat? Kdepak, my jsme tam rozdávali dětem sušenky, který posílali nenávidění Američani.“

Markéta přinesla konvici s čajem a postavila k tomu domácí rum, tak jak to Jarda a Květa měli rádi. Sama nepila ani nekouřila, ale měla ráda společnost, když si lidi sedli, popíjeli a povídali si. Zvláště dnes to potřebovala. Nalila si čaj a přisedla si.

„Nechcete, prosím vás, změnit téma?“ prohodila a nabrala si hrst brambůrek. V mysli se ocitala stále u dusícího se cikána, takže byla ráda, že tam zrovna Jarda a Květa sedí s ní. To ji nějakým způsobem uklidňovalo.

„Tak nám nabídní jiný téma, když seš tak chytrá,“ odpověděl Jarda a nalil si skleničku rumu do trochy čaje v šálku.

„Nebud' na ni hnusnej, prosím tě, ona to myslí dobře,“ kárala ho Květa.

„Dyť já vím. Před chvílí ji chtěli ty parchanti rozbít držku a teď chce po mně, abych vyprávěl pohádky o červené Karkulce nebo co. Já jí už říkal, ať odsud vypadnem a jdeme obdělávat půdu, udělat si kupu dětí a sekát latinu v krásný přírodě. Ale ona mi kašle na nějakou farmu. A tak farma chátrá a neobdělanou půdu obsadili zajíci a krtci.“

„To víš že jo. Ráda bych tě viděla, jak obděláváš půdu, a z toho žiješ. Zatím tam makáš sám jak mezek a seš pořád fuč, ale máme z toho akorát ten smrad na tvých hadrech. Mě z města nikdo nedostane. Proč to hnojiště neprodáš a nekoupíme si pěkný baráček někde, kde je to hezký, klidně bych třeba jela na Kladno. Je to hezký městečko a je to taky blízko Prahy.“

„Na Prahu ti seru,“ vybuchl Jarda. „Je to město raubířů a zločinců, jako všude ve velkých městech.“

„Na co potřebuješ Markétu, aby ti obdělávala půdu nebo co? Proč ti půda chátará, když můžeš najmout pár chlapů, kteří ostatně v tom blbým kraji nemají co na práci? Aspoň byste měli nějaký ty koruny navíc ne, blbče?“

„Ano, ty chytrá, tak mi najdi ty frajery, kteří chtěj makat na hospodářství, a já ti za to dám procenta. Každá si hraje na něco, o čem nemáte páru,“ umlčel ji Jarda.

„Ale města v arabských zemích jsou krásná, si povídal,“ zkusila to zase Květa, aby ho navedla na nějaké dobrodružství.

„Dej mi pokoj s těma Arabama, Květo. Ty stejně brzy zlikviduju židi. Velký sviňský bohatý žid to má dobře vypočítané. Pomalu a strategicky likviduje Araby, aby si přivlastnil ten jejich zkurvený olej.“

„Hele Jardo, o židech tak nemluv prosím tě, jo? Můj dědeček byl žid a čestný muž.“

„Kdo tady mluví o tvém dědečkovi?“ koulel očima Jarda. „Byla jsi někdy v Izraeli? Ne. Já jo. Tak znám asi o milion více čestných židů než ty, abys věděla. Já si vždy představoval, že každý žid je nějaký tlustý, hnusný obchodník. A co tam vidím? Žida taxikáře, pekaře, zametače ulic, učitele... stejně

jako všude. Samozřejmě také stejně tolik lumpů, jako všude jinde. A jak jsou ti lidé pohostinní, kurva. To našinec by se měl co od nich učit, jak zacházejí s cizincema. Dávají ti pít a jíst, až skoro nevěříš svým očím. Pak máš ale ty velké boháče, kteří tahají za nit ve všech možných průserech po světě, kteří používají svůj lid jako živý štít při svém dobývání bohatství. Je to Rus, Američan nebo Němec, ale křičí nahlas, že je žid a všechny pomlavy proti němu pocházejí prý z nenávisti proti jeho národu. Není to pěkná sviňárna? Co je židovství? Náboženství, ne snad? Ale ty kurvy, který způsobují peklo svému vlastnímu národu jsou dokonce většinou nevěřící, ale zaboha nechtějí vynechat svůj původ, ne kvůli lásce vůči svému národu, ale kvůli prachům. A nešťastnej národ jim to žere a trpí za ně po tisíce let. Takže, abys věděla, vnučko čestného židovského dědečka, já si užil krásný časy s originálními židy, přímo na místě. A moc rád bych zas někdy viděl Jeruzalém a Jericho a vůbec Izrael. To je ti země. Jeruzalém je rozhodně nejkrásnější město, které jsem měl to štěstí navštívit. To bych doporučil i tobě, ty židovko čestná.“

„Já nejsem židovka, jsem katolička,“ bránila se Markéta.

„Mě je to jedno, prosím tě, jaké máš vyznání, a je to dobré mít víru, přiznávám. Člověk, který opravdu věří v boha, ať je křesťan nebo muslim, tak si myslím, že to má lepší než bezvěrec, který tápe a hledá smysl, tam kde není.“

„Já věřím v Ježíše Krista,“ dodala Markéta. „Je to jediný zachránce.“

„Hele Markéto, podle mě má člověk věřit v boha, ale dyť znáš mé názory, a já se nerad pletu lidem do jejich víry, protože jim to nechci zbytečně rozvířit.“

„No ani nemůžeš. Má víra v Ježíše je pevná.“

„Tak se prosím zeptám, jaké vlastně měl Ježíš náboženství?“

„Samozřejmě křesťanství,“ prohlásila Markéta.

„Nu dobrá, mylíš se. Ježíš byl do konce svého života Žid. To jen tak pro zajímavost. On ale nesouhlasil s tím, že byl lid úmyslně držen vysokými církevními hodnostáři v nevědomosti a vydírán, tak začal svoje lidi učit. Lid nebyl zvyklý rozumět písmu, ani nevěděl, že je to vůbec možné. A tak ho samozřejmě milovali, začali ho následovat, a tak musel zemřít. Později vzniklo křesťanství. A myslím, že by ses měla trochu více informovat o vlastní víře. Nepochybují, že bys byla ještě větší věřící. Jsou tam hodně dobré moudrosti.“

„To víš že jo, to je všechno? Ty všechno tak hezky zjednodušuješ,“ ohradila se Markéta.

„Pravda nemusí být komplikovaná, Markétko.“

„Když je to všechno tak jednoduché, proč je Ježíš po celém světě uznáván jako Syn boží?“

„No, nevím, zda po celém světě, ale myslím, že tady jistou mírou přispěla reklama.“

„Cože? Jaká reklama?“

„No to znamená, že někdo na něj usilovně dělal reklamu, rozšiřování téhle ideologie, a později použili i meč při prosazování monopolu. Protože se s tebou vsadím, že existují a existovaly i jiný náboženství, který učí také moudrosti a víru. Já neříkám, že jsou lepší nebo horší, ale existují. Taková koka kola se taky chlastá po celém světě, ale přesto věřím a vím, že existují jiné druhy takzvaných osvěžujících nápojů, a bylo by nepřesné tvrdit, že je jediná správná jen proto, že majitelé koly zapáchali svou vlajku všude po světě, dokonce i u křováků. Existují lahodné nápoje s dvou až tří tisíciletou tradicí v Asii, které prý mají dokonce léčebné vlastnosti, akorát se asi dobře nevyznali v reklamě, stejně jako s jejich náboženskými filozofiemi staršími dokonce než židovství.“

„To seš teda opravdu hodně blbej, to ti řeknu, srovnávat náboženství s koka kolou,“ vztekala se Markéta. „Tak ty velký krucifixy u silnice a na některých místech v naší vesnici, jsou také reklama, jo?!“

„Ne ne, to sem netvrdil, já jako ex-voják si spíše myslím, že to je takový druh odstrašování, co se může člověku stát, když bude myslet a jednat jinak, než má. To se odjakživa používalo. Vládnoucí pověsili rebela na náměstí, kde ho může vidět nejvíc lidí, a nechali ho tam několik dní...“

„Jo jo, ty máš na všechno tak dobrý vysvětlení,“ utrousila Markéta a ignorovala ho. Kupodivu ji tohle moc nenaštvalo, přestože to čekal. Možná tomu ani nerozuměla, napadlo Jardu, a chtěl uvádět příklady, ale v tom mu skočila do řeči Květa.

„A proč zabili vlastně toho Ježíše?“ zajímala se.

„Hele Květo, co ti budu povídat...“ Jarda vstal a odběhl ke skříni s knihami a vrátil se s biblí v ruce. „Netvrdím, že jsem znalcem bible, ale pár stránek jsem přece jen čet a tohle by tě mohlo zajímat.“ A četl:

„*Na stolicí Mojžíšově zasedli zákoníci a farizeové.* To sou ti církevní hodnostáři a tak, že,“ vysvětlil.

„Proto čiňte a zachovávejte všechno, co vám řeknou; ale podle jejich skutků nejednejte: neboť oni mluví a nečiní.

Svazují těžká břemena a nakládají je lidem na ramena, ale sami se jich nechtějí dotknout ani prstem.

Všechny své skutky konají tak, aby je lidé viděli: rozšiřují si modlitební řemínky a prodlužují trásně, mají rádi přední místa na hostinách a přední sedadla v synagógách,

líbí se jim, když je lidé na ulicích zdraví a říkají jim ‚Mistře‘.

Vy však si nedávejte říkat ‚Mistře‘: jediný bůh je váš Mistr, vy všichni jste bratři.

A nikomu na zemi nedávejte jméno ‚Otec‘: jediný je váš Otec, ten nebeský.

A řeknu ti, že jenom za tohle by ho, kdyby přišel dnes, ještě jednou zabili.“

Květa ani Markéta nevěděly, kdo by ho za tohle zabil, a ani se neptaly. Květě zatím stačila tahle diskuze o náboženství a Markéta se také vzdala zbytečného dohadování se s Jardou, protože byl vždycky tvrdohlavý a takový zůstane.

„Koukám, že ta bible je zaprášená,“ dodal.

„Myslím, že by ti neškodilo se do toho občas

mrknout, když už se považuješ za křesťanku, ty chytrá,“ poznamenal kousavě.

„Hele, tak uklidni se jo? To už by stačilo,“ naštvála se Květa a vstala. „Já už musím domů.“

Markéta vyskočila na nohy: „Ne, počkej, Jarda tě odveze.“ „Ale prdlajs,“ mávla rukou a šla do chodbičky, oblékla si kabát a obula se.

„Ty tady zůstaň,“ nařídil Jarda Markétě a vzal klíče od škodovky ze hřebíku na zdi v chodbičce.

„A ty si nezapomeň brát své prášky, jo?“ mrkla Květa letmo na Markétu a vyšla na chodbu. „A máš týden na to, aby ses z té bolesti hlavy a vyčerpání dostala, jo? Lidi tě v nemocnici potřebujou, nezapomeň. A já ti budu volat a ty mně taky můžeš občas brknout. Večer, ano?“

„Ano, Květo, budu ti volat,“ vzdechla Markétka. „A budu hodná a brát své prášky, paní doktorko.“

Jarda netrpělivě čekal u výtahu, zatímco se holky loučily, pusinkovaly a chichotaly.

„Miluju tě.“

„Já tebe taky.“

Jarda koulel nervózně očima a díval se kolem, jestli někdo neposlouchá. On je znal a věděl, jak se ty dvě holky k sobě chovaly, když občas zašel do nemocnice za Markétkou.

Kapitola třetí

Dežo v knihovně

Dežo Vrtulník opatrně otevřel velké dubové dveře a vešel do vstupní haly městské knihovny. Hned vlevo, naproti dalším velkým dveřím vedoucím do prostorné čítárny, byl dlouhý pult, a za ním seděla mladá dívka a něco v nějaké velké, kůží potažené knize, hledala. Příchod návštěvníka patrně nezaregistrovala a dál listovala ve velké knize.

„Dobrý den,“ pozdravil Dežo tak jemně, jak dovedl.

Dívka sebou trhla a pohlédla na muže, který stál před pultem a hleděl na ni s úsměvem.

„Promiňte,“ omluvil se, „to jsem nechtěl.“

Markéta, dvacetiletá blondýna, byla v městské knihovně novou knihovnicí. Markétka neměla ráda cikány, protože se jich bála. Měli blbé řeči, když šla po ulici, byli drzí a mluvili nahlas v tramvaji. Ona byla vychována právě opačně. Byla čistotná, pokrm žvýkala se zavřenou pusou, v tramvaji seděla s nohama pevně u sebe, mluvila potichu, chovala

se slušně vůči cizím lidem a vykala jim. Její matka měla pravděpodobně s cikány stejný problém, protože když byla Markétka malá, vyhrožovala jí, že zavolá cikány, když nechtěla sníst svou porci špenátu. Matka tvrdila, že ji cikáni seberou a prodají někam do ciziny. Bůh ví, kde na ten nápad matka přišla, ale každopádně to zabralo. Markétka polykala hnusný špenát a proklínala cikány a přála jim, aby zase je sebral a prodával někam sám ďábel.

„Co chceš?“ zeptala se Markéta.

Matka jí neřekla, že má vykat i cikánům.

Ostatně byla přesvědčena, že tenhle chystá nějakou sviňárnu. Jí bylo jasné, že se sem nějak zatoulal, aby něco ukradl, nebo bůhví proč. Dežo se na Markétu usmíval. Viděl, že holka z něj má jakýsi strach, a svým úsměvem se ji snažil uklidnit, že všechno je v pořádku. Chápal, že asi v těchto vznešených prostorách nejsou na takové, jako je on, zvyklí, a ani ho neurazilo, že holka modrooká mu rovnou agresivně tyká.

„Prosím vás, rád bych si půjčil nějakou knížku,“ prohodil tak jemně, jak dokázal.

„Jakou knížku jako?“ zeptala se, spíše vyprskla.

„Nóóó, něco o Gándhím...“ říkal nejistě, protože nečekal, že to půjde tak rychle. Vždyť ani nemá

kartičku členství. Aspoň tak mu to kdysi poradila učitelka, že to tu tak chodí.

„Nemáme!“ odvětila Markéta, protože nevěděla, o čem mluví, ani nechtěla vědět. Prostě chtěla, aby už vypadl.

Dežo sebou trhl. Dyť snad ani svou větu nedořek, když na něj ta ženská vyštěkla to „Nemáme!“.

Cítil, jak se mu okamžitě rozlilo teplo po celém těle a v duchu si opakoval slova učitelky: „Klid a trpělivost vůči ignoranci převlečené za aroganci...“

„Dobře slečno, nebo že byste měli něco o Malcolm-X?“ a rychle pro jistotu dodal, „to je ten americký černochoch...“

„Já vím,“ přerušila ho Markéta. „Také nemáme, je mi líto.“

Dežo tam stál jak zasažený bleskem a zíral na tu křehkou, docela krásnou dívku a nevěděl, co má dělat. Ovládl pokušení přitáhnout si tu hloupou holku k sobě a jednu ji vlepit. Jeho tělo tenhle názor mělo, a jen se neznatelně třásl, jak byl silou vůle násilně držen zpátky.

Markétě neušlo, že se tam zrovna něco blbého děje, a pomalu se otočila a vešla do malé kabinky za pultem. Dežo ji slyšel, jak tam s někým mluví, ale netušil s kým a o čem. Chvillemi ho napadlo, že se

na to vysere, otočí se a půjde do prdele. Ale něco ho ještě drželo přibitého na místě.

Někdo se tam vzadu rozčiloval:

„Cože? Nějaký cikán? Já bych je všechny poslal do plynu, ty hajzly, ať se celá ta cháska udusí nadobro. Počkej, do prkýnka, už jdu!“

Dežo odhadl správně, že s ním dívka ještě neskončila, a byl zvědavý na ten konec. Také nechtěl odejít jak spráskaný pes a chtěl ještě něco říct nebo se nějak rozloučit... ani nevěděl co a jak vlastně. V tom se dveře vpravo rozletěly a vynořil se tlustý chlap s červeným, tučným obličejem a rozhlížel se kolem zuřivě, a pak ho uviděl.

„Co tu chceš? Padej, padej mladíku!“ řval a rychlými kroky vykročil k Dežovi. Chytil ho za levou paži a chtěl ho zatáhnout dál ke dveřím. Ale to už Dežo neviděl nic než rudou barvu před očima. Plesk, plesk, plesk! zněl zvuk, jako byste topůrkem sekery opakovaně udeřili do velkého kusu tlusté vepřové kýty.

Červený pán zase viděl naposledy pohyb tmavého obličeje cikána těsně před svýma očima a nechápal, co se pak dělo. Přemýšlel, zda se mu to přece jenom všechno nezdá. Usilovně přemýšlel, kde byl včera... nebo dnes? Co naposledy dělal a co

dělá teď? Spí snad? Ani si nepamatuje, jak šel spát minulou noc. Kde je vůbec? A jak to, že ho bolí hlava? Ne, ne hlava, obličej ho bolí. A v puse má jakousi chuť krve... Snažil se intuitivně najít své tělo, a ze začátku ho nikde necítil. Jako by měl jen obličej, a ten strašně bolel. Zvláštní! řekl si v duchu. Že by mu usekli hlavu komunisti a jeho kebule se někam odkutálela? Ale za co?

Najednou v puse cítil chuť alkoholu a myšlenky nabraly vyšší obrátky. Vožral se včera a teď má vokno? Neleží snad někde v příkopě? Nebo že by se utopil a právě umírá? Pravda, cítí, že je mu nějak mokro. Pak se soustředil na prsty u rukou, aspoň tam, kde tušil, že by měly být. To dělával, když měl noční můry, a věděl, že to jsou noční můry, zatímco s něčím bojoval, nebo spíš před něčím utíkal, a chtěl se z nich dostat. Dělával to tak, že hýbal nejdřív prsty a pak rukama a tak dále, a postupně se z té hrůzy vymanil, až se nakonec probudil. Většinou to zabralo.

„Pan Nepolepšil se už probouzí, pane řediteli!“ křičela radostí blondýna.

„No zaplať pánbůh,“ ulevilo se panu řediteli městské knihovny. „Vodka přece jenom zabrala. Vždyť vám povídám, že von vám na vodu kašle, i

kdybyste ho polili ne pŭllitrem, ale klidnĚ celŷm kŷblem.“

Dežo u toho uŷ nebyl, kdyŷ se Ňervenŷ pán probudil. SedĚl totiŷ v policejnŷm autĚ a jeli smĚrem ke stanici mĚstskĚ policie. PolicistĚ byli docela slušnŷ kluci a povŷdali si s nŷm normálnĚ. Znali Dežu Vrtulnŷka. Jezdil moc rād policejnŷm autem. To uŷ vypadá logićtĚjšŷ, pŕemŷšlel Dežo, mĚstskā knihovna je pŕece jenom pro cikāna nĚco cizŷho. Zato mĚstskā policie, tam je jako doma, usmŷval se uvolnĚnĚ.

ŠĚf policie Jarda ho uvŷtal na stanici se slovy:
„Ahoj Dežo, uŷ zase ty?“

Šéf policie

Šéf policie, Jaroslav Bříza, se narodil a vyrostl v tomto kraji. Jako mladý kluk měl spoustu přátel cikánů, s kterými hrával fotbal, nebo se potulovali po okolí, kradli jablka, zvonili na zvonky sousedů a utíkali, a podobné voloviny. Znal to z vlastních zkušeností, že cikáni rádi tu a tam něco ukradli, a sám se i některých takových dobrodružství zúčastnil.

Jeho otec pozoroval styky syna s tlupou cikánských mladíků s nelibostí a často ho za to káral.

„Radím ti, aby ses s těmi zloději nestýkal a našel si slušné kamarády,“ huboval mu často.

Jarda neviděl nic zlého na tom, co s kluky podnikali, a to dobrodružství, které s nimi často zažíval, ho naopak bavilo. Časem dokonce přebíral i nevědomky trochu cikánského akcentu ve své mluvě, a to otce strašně vytáčelo.

„Jak to do prdele mluvíš, ty parchante?“ rozzuřil se. „Ty jsi Čech, pokud to nevíš, a budeš mluvit normálně česky, tak jak my doma mluvíme.“ Snažil se ho dostat z vlivu těch parchantů, ale marně.

Dodnes si Jarda pamatuje, jak ho jednou otec požádal o pomoc a řekl mu, ať si pár těch svých kamarádů vezme s sebou, protože prý pro ně má nějakou práci a že jim i zaplatí. Prý: „Aspoň by dělali konečně něco poctivého.“

Otec vzal Jardu, tehdy asi čtrnáctiletého, a tři jeho kamarády cikány na nákladáku z práce a jeli do podniku, kde měl jeho otec dobré postavení. Dorazili tam po pracovní době a vrátí, dva chlapi s červeným nosem a vysmátými obličejí, je vpustili bez zbytečných řečí.

V areálu podniku zajeli k místu stavby, kde byla velká hromada cihel, a otec jim nařídil, aby systematicky nakládali cihly do nákladáku. Za necelé dvě hodiny měli kluci tunu cihel pěkně naskládanou na nákladák, zatímco otec si s vrátnými poklábosil a dali si lahvové pivko. Cihly odvezli domů a tam je skládali do rohu zahrady za barák, a za těch několik hodin práce dal otec každému z kluků stovku, což bylo tehdy pro mladé kluky hodně peněz. Otec tvrdil, že ty cihly už nikdo nepotřebuje a jsou stejně k zahození. Jarda, který měl již tehdy bystré oči i mysl, věděl, že cihly vypadaly moc dobře na to, aby je nikdo

nepotřeboval, a měl svou první zkušenost pozitivní krádeže.

Jarda o tom svým kamarádům nic neřekl a ani oni se na nic neptali. Cikáni byli přesvědčeni, že jenom oni kradou a bílí se vždy drží zákona. Později Jarda dokončil gymnázium a přihlásil se na policejní akademii v Praze. Přestože by mohl studovat jinou, lepší školu, vybral si tuhle, protože si jako kluk z maloměsta nebyl jist svými schopnostmi zvládnout lepší školu. Tehdy chtěl jen vypadnout pryč z té díry a chtěl si být jist, že ho na školu vezmou.

A za tu dobu, co je šéfem policie pro tento kraj, viděl a zažil hodně zajímavých věcí, které by člověk musel vidět, aby tomu věřil. Ano, cikáni kradli dál a páchali výtržnictví, ale Jarda a jeho lidi postupovali tvrdě proti nim a zamezovali rozsahu škod, které by způsobili místním obyvatelům. Tím, že Jarda znal nejen zvyklosti cikánů, ale dokonce jich mnoho znal osobně, nebyla jeho práce nijak těžká. Dostal jich mnoho nelítostně za mříže a dost jich donutil nebo přesvědčil jít makat, pokud chtěli přežít. Bylo něco jiného dělat ty blbosti za mlada a něco jiného skutečně ohrozit občany. To všechno dělal bez sebemenšího pocitu nenávisti nebo

předsudků a jednal přesně dle zákona, aby zavedl relativní pořádek v celé jeho oblasti působení. Jarda často i cikány chránil, když na ně někdo něco nespravedlivého chystal. Nechával si to ale pro sebe a ani cikáni nevěděli, že je chrání a před čím.

Avšak jeho hlavní starostí přesto nebyly ty nesmyslné přestupky cikánů na ulicích a rvačky v hospodách. Dělo se tu ještě mnoho větších opovržených machinací, které obyvatele nepřímo ohrožovaly, a to s neporovnatelně většími následky. V této zemi se kradlo, podvádělo a páchalo násilí ve velkém, ale zloděje a násilníky nikdo jako takové neoznačil. Aspoň ne tak, jak by si to tyto činy zasloužily. Aktéři těchto činů a zločinů byli respektováni, byli to často vážení a dost vlivní občané. A v neposlední řadě to byli výlučně Češi s krásně světlou barvou kůže.

Jméno Vrtulník dal Dežovi právě Jarda. Kluk Dežo byl od svých klukovských let na stanici mnohokrát a pokaždé to bylo za rvačku. Rvačky z nějakého nevysvětlitelného důvodu míval většinou s několika lidmi najednou. Ale neměl žádné záznamy ohledně krádeže, jak to u ostatních bývá. Jarda by se ostatně ani nedivil, kdyby je měl. Je to takový druh sportu, zvláště u mladých cikánů, tu

a tam něco ukrást. Jarda to však v žádném případě nebral jako nějakou dramatickou věc a jednal s nimi tak, jak káže zákon. Věděl, že jeho pravomoc sahá jen sem, a snahy zabývat se touto problematikou vědecky a najít řešení, nechal odborníkům.

Jednou přišlo na stanici, kde Jarda šéfoval, několik zelenáčů policistů z Prahy na jakési školení. Zrovna ten den měl Dežo zase rvačku s nějakými cikány a byl přivezen na stanici. Dežo seděl na lavici v chodbě a čekal, než s ním službu konající strážník sepíše protokol. Mladí policajti se zrovna vraceli z oběda a jeden z nich „čistě náhodou“ kopl do nohy Dežovi a začal nadávat, co že se tu ten hajzl černej po celé chodbě roztahuje. Pár jeho kámošů mu příkyvovalo a hrozilo, že toho cikána za jeho chování zfackují na místě.

Kdyby nezasáhl šéf policie Jarda, neošetřovali by rány jenom pěti klukům. Všechno šlo tak rychle, že nemohli zasáhnout ani místní strážníci se zbraní. Školení pokračovalo bez těch pěti policajtů, kteří dostali na několik dnů volno, než se jim zahojí rány na obličeji, a odjeli zpátky domů. Strážník nemusel sepsat protokol o rvačce Deži s cikány a Dežo byl okamžitě odveden do cely. Šéf policie Jarda prý u toho poznamenal, že ten kluk mu čím dál víc

připomíná vrtulník, a skutečně se tato přezdívka dostala od policistů ven až mezi civilisty a lidi začali Dežu oslovovat Vrtulník.

Bříza si pamatoval ze školy na Policejní akademii, co tehdy jeden přednášející humorně řekl o „dvou principech výkřiku“:

První byl princip výkřiku: „*Chyťte toho zloděje!*“, který volal opravdový zloděj. Druhý princip se týkal hlavně veřejnosti:

„Člověk křičí mnohem hlasitěji, když ho píchnete jehlou do zadku, než když ho praštíte baseballovou pálkou pořádně do hlavy.“

Přednáška na akademii

Dr. Jaroslav Čihák byl již delší dobu mimo službu. Jeho nekonvenční způsoby výuky nejednou vyvolaly u jistých kruhů akademiků i laiků v oblasti kriminologie pohoršení, pohrdání, nesouhlas, výsměch a podobné reakce, následkem čehož byl Dr. Čihák nucen „dobrovolně“ odejít ze služby.

Nejvíce kritizovanou myšlenkou byla ta, že policisty, přímo i nepřímo, nabádal k násilí, zločinu, proti kterému měli vlastně, ve jménu spravedlnosti, bojovat. A to včetně vraždy, jak někteří tvrdili. Mluvilo se o jeho názoru, že u případů, kdy podezřelý z těžkého zločinu bude podivným způsobem zákonem uznán nevinným, by ho měli policisté, vědomi si tohoto faktu, tajně oddělat nebo nějak potrestat, pokud si myslí, že je stejně vinný.

Šlo to tak daleko, že dostával přezdívky jako fašista, úchyl, rasista nebo komunista. Dr. Čihák se bránil, že tu šlo o velké nedorozumění a špatnou interpretaci. Ale přece jen na něm bylo něco, co bylo příliš rebelantské, aby směl dál přednášet budoucím policistům na akademii. Avšak měl i své fanoušky mezi uniformovanými akademiky. A stávalo se, že občas ho jeden nebo druhý jeho

obdivovatel a ex-kolega, který přednášel na akademii, pozval, aby přednesl jeho žákům o různých tématech, hlavně o etice v policii.

Přednášel jednomu ročníku vždy jen jednou nebo dvakrát. To že přednáška pak trvala dvě až tři hodiny, nikomu nevadilo. Aspoň ne těm z přítomných. Dr. Čihák byl skoro veselý typ, který nebral věci příliš vážně, jak by se dalo předpokládat. Nicméně to, o čem mluvil k absolventům akademie, by se dalo považovat za věc nejzávažnější. Mluvil nenuceně, a to upoutalo pozornost studentů víc, než všechny komplikované a esoterické terminologie v kriminologii.

Během přednášky občas studenty vyzýval, aby k věci vyjadřovali své mínění, a přitom jejich názory nekritizoval ani nezhodnocoval, aby nezesměšnil byť ty nejhoupější myšlenky některých studentů.

„Je mi ctí, že vám smím povědět, jak se na věci dívám já,“ řekl v úvodu své řeči. „Je možné, že jste o mé osobě už slyšeli všelijaká adjektiva, a když dovolíte, budu se snažit sám sebe obhájit a vysvětlit, jak k některým mým adjektivům došlo. Nebojte se, vše má co do činění s vaším budoucím povoláním víc, než si myslíte, jinak bych se neodvážil vás

takovými malichernostmi obtěžovat. Budu k vám upřímný, když dovolíte,“ řekl a rozhlížel se kolem po napjatých obličejích budoucích policistů v posluchárně. Studenti zvědavě sledovali starého veterána. Každý z nich už o starém poldovi slyšel. Časem se mu připisovaly věci, jak to tak bývá, se kterými neměl nic společného, ale nicméně z něho udělaly žijící legendu. A tak se v posluchárně nacházeli nejen budoucí policajti, ale i tací, kteří uniformu profesionálně už nějakou dobu nosili.

„Devadesát procent z vás jsou dobří policisté, zhruba devět procent dobří poldové a jedno procento šílení.“ začal doktor. Samozřejmě se všichni smáli, protože ještě nikdo nevěděl, co obnáší to první a co to další.

„Moc mě těší, že se tomu všichni smějete,“ pokračoval. „Přál bych si, abyste vy, kteří tu jste dnes přítomní, byli výjimkou a skládali se z devadesáti procent dobrých poldů a deseti šílených. Avšak my policisté nejsme jistá sorta geneticky manipulované rasy nebo mimozemšťané, ať zlí jazykové tvrdí opak...“ Smích v posluchárně.

„A proto, bohužel, u nás platí zákony existence lidstva stejně jako u ostatního obyvatelstva. Čili, jsme velcí nebo malí, muž nebo žena, čestný nebo

hajzl, seriózní nebo klidás, chytrý nebo ne tak chytrý.“ Smích v posluchárně. On se však nesmál.

„Jako první bych vás ještě poprosil, abyste se naučili smát se také vtipům o fízlech. U nás se to totiž, podle některých, hemží hloupými policisty. Což je samo o sobě hloupost, a ta bývá směšná.“ Smích.

„Nu, zpátky k věci. Ty rozdílné charaktery mezi lidmi najdete nejen u nás, ale to samé bude určitě u doktorů nebo politiků, u taxikářů či u pekařů... atd. Nebo dokonce u vědců, věřte nebo ne. Čili, velký nebo malý, muž nebo žena, čestný nebo hajzl, seriózní nebo klidás, chytrý nebo hňup. Vědec. Pokud si někdo myslí, že zbraně hromadného ničení nebo biologické zbraně, co ničí životy mužů, dětí a žen, vymýšlejí cikáni ze zvláštní školy v Teplicích, nebo bílí dělníci z Ázerbájdžánu, tak to je další hňup. Jsou to přiblblí vědci. Můj názor.

Já jsem vás rozdělil, jak jste si všimli, do třech skupin. Policisté, poldové a šilenci. Většina z vás jsou v té branži, protože člověk přece něco dělat musí. To je také můj názor. To jsou policisté a toho si z celého srdce a upřímně vážím, a v naší zemi, jakož všude jinde na světě, je vás moc potřeba. Další

skupina jsou poldové, kteří mají rádi akci v oblasti kriminologie a rozhodli se hrát roli kladných postav. To jsou ti týpci, bez kterých by vládla anarchie a zmatek, a silní by za živa sežrali slabé. Dobré, že existují, nemyslíte? A třetí skupina jsou šílenci, kteří se rodí u zmíněných poldů a vyrostou v něco, co nahání hrůzu těm největším žralokům. Tací budou někteří z vás, i když to zatím nevíte. Aspoň v to pevně doufám.

Policajt nebojuje proti zločinu, protože je prostě policajt. Nebo že by neměl nic jiného na práci. Uvědomte si, že na prvním místě jsme my sami, obyvatelé této země, a týká se nás osobně, co se tu děje, i bez uniformy, kterou nosíme. U nás bohužel neplatí celibát, a tak tu a tam využíváme základního lidského práva rozmnožovat se. A tak máme rodiny, o které si také děláme starosti.

Mimochodem policie není jediná, která ten boj vede. Jsou tací i jinde, v jiných oblastech společnosti, kteří sice nenesí uniformy, ale také se jim nelíbí určité činy a zločiny, páchané některými jedinci. A tito výše zmínění, kupříkladu někteří umělci nebo novináři, používají jiných způsobů vzdoru nebo obrany proti zločinu, protože jsou též

obyvateli této země a mají plná práva bránit sebe a své bližní proti nespravedlnosti a útlaku.

My jsme se rozhodli vzít na sebe uniformu a otevřeně se tomu postavit. Toto je ovšem ideální scéna. To říkám, protože také mezi námi bude nějaký ten hajzl. Ledaže tato posluchárna tvoří výjimku, což se může klidně stát.“ Smích.

„Sledujete mě zatím?“ zeptal se.

Posluchárna odpověděla unisono: „Ano!“

„Dobrá. Vy kolegyně, ano vy, pojdte sem prosím,“ pozval k pódiu slečnu, která seděla v první řadě. Slečna hbitě vyskočila na vyvýšené pódium, místo aby ho obcházela z druhé strany, kde jsou schody. „Výborně,“ pochválil ji. „Jak se jmenujete?“ podal ji ruku.

„Koumalová, pane.“

„Dobře, slečno Koumalová, prosím postavte se tamhle stranou,“ ukázal na místo asi tak tři metry od sebe. „Děkuji.“

Dívka stála obličejem k audienci a nevěděla, co má dělat, tak se usmívala na kolegy. Pak k ní promluvil Dr. Čihák ještě jednou, aniž by se na ni díval. „Slečno, jakou mám barvu očí?“

Dívka bez váhání odpověděla:

„Modrou.“

„Omyl v pozorování!“ řekl Dr. Čihák a ukázal na dva chlapy, kteří také seděli v přední řadě, a vyzval je k pódiu. Chlapi na něj, po příkladu Koumalové, vyskočili.

Smích.

Dr. Čihák na oba mrkl, když se před ním postavili, a ukázal nenápadně na hnědou kravatu, kterou nosil a současně se zeptal:

„Pánové, jakou barvu mají moje oči?“ a pro jistotu na ně ještě znovu mrkl a levou rukou držel svou kravatu a neznatelně jí mávl. Koumalová, která stála za jeho zády, to nemohla pozorovat. Doufal, že chlapi pochopí jeho úmysl.

„Hnědou,“ odpověděli chlapi. Pochopili.

„Hnědou?“ zeptal se Dr. Čihák a otočil se na Koumalovou. „Slečno, nosíte brýle?“

„Nenosím, pane.“

„Čočky?“

„Ani čočky, pane.“

„Možná, že byste tedy měla navštívit očního lékaře, protože v tomto povolání je životně důležité, abyste dobře viděla.“

„Oči mám v pořádku, pane. Přesto děkuji za radu.“

Smích.

„A co tomu říkáte, že jste mé oči viděla jako modré, když tady vaši kolegové tvrdí, že mám hnědé?“

„Kašlu na to, co říkají mí kolegové, pane. Oči máte modré jako James Bond.“

Posluchárna vybuchla smíchem a Dr. Čihák se také poprvé rozesmál.

„Děkuji vám, běžte si sednout. Tady slečna Koumalová je polda. Aspoň zatím.“

Smích.

„První věc, kterou se musíte naučit, pokud to už ovšem v sobě nemáte, je to, že věříte tomu, co vidíte. Možná se vám to bude zdát jako prázdné tlachání, ale toto je základ všech základů. A to nejen u policie. Dámy a pánové, většina skutečných zločinů, nebo řeknu velkých zločinů, je příliš neuvěřitelná. Možná že důvod, proč zločin přetrvává po všechna pokolení lidstva, je ten, že je to příliš neuvěřitelné, dokud není pozdě. Co znamená pozdě? Jednoduše to, že jeden nebo více lidí bude v důsledku toho trpět. Chápete? Válka není nic jiného, než včas nezastavený obyčejný zločin. Je to vyvrcholení zločinu, dalo by se říci. Pak ale policie už předává případ vojsku.

Zmínil jsem se, že se buď naučíte dívat se, nebo už to umíte, abyste byli dobrými poldy. Profesionálové. Nedělejte tuto profesi jako amatéři, to si raději najděte jinou zábavu. Mimochodem, je to blbě placená profese. Dále nečekejte, že vám naservírují já nebo kdokoli jiný na stříbrném tácu to, co se skutečně odehrává za závojem společenského života. To už je na vás, protože jinak by to nebylo vaše pozorování. Ale ujišťuji vás, že to co jsem viděl já, pokud jsem se nemýlil, a nevím proč bych se mýlil, je příliš neuvěřitelné, než aby tomu někdo věřil.

Dále, to co máte vidět, není ukryto pod zemí nebo nad zemí. Pamatuji si z dětství, když jsme si hráli na schovávanou. Nejbezpečnější místo, kde vás málokdo najde, je tam, kde to nikdo neočekává.“

Smích.

„To víte také, že? Já vám neprozradím můj trik, pro případ, že bych si tu hru mohl ještě v budoucnosti zopakovat. Ale můžu vám dát tip. Je to místo všem tak na očích, že to nikdo neuvidí, nebo jen málokdo.

Lidské společenství se specializuje na boj proti symptomům čili příznakům, namísto proti příčině. Tato specializace je tak dokonalá a sofistikovaná,

že lidi začnou věřit v její božskou moc. V lékařství existuje pojem psychosomatika. Znamená to nemoci, při kterých jsou tělesné potíže, změny a poruchy funkcí podmíněné duševním stavem pacienta. To říká tato moudrá kniha, zvaná slovník. Čili pokud má pacient oteklou nohu, vyvolanou právě psychickým stavem, i to je možné, bylo by dost hloupé uříznout mu celou nohu. Což se mimochodem docela často bohužel děje. Potvrdila by vám to každá babka kořenářka, sbírající na loukách bylinky, které pomáhají na všelijaké trable a nemoci, že je to navýsost smutné, hloupé a trapné řezat do nohy, když někoho bolí hlava.

Avšak moderní technika aplikovaná k provedení tohoto zákroku je tak fantastická, a strašně drahá, že nikdo by nevěnoval pozornost názoru babičky. Tedy pokud by se vůbec odvážila ten svůj názor vyslovit. Tu nemoc nikdy nevyлéčíte, pokud se budete věčně šťourat v noze. A tak ze zoufalství, anebo z jiných důvodů, které oni a často i jejich odpůrci znají, odstraní nebo zničí nohu jen proto, že si nevědí rady s psychikou. To byla ale jenom taková analogie, přirovnání, abyste měli lepší představu, o čem to mluvím. Jste ještě se mnou?“

Jak by ne? V posluchárně nikdy nevládlo tak hrobové ticho.

„Ano,“ odpovědělo několik jedinců za všechny.

„Lékařství necháme lékařům a vrátíme se k naší věci. Když vám teď řeknu, že většina takzvaných zločinů, se kterými budete mít co do činění, bude psychosomatických, asi pochopíte, o čem mluvím. A teď se znovu vrátím k našim třem skupinám policistů. Policajti bojují proti příznakům, dobří poldové a šílenci proti příčině. A vojáci se pak, po zuby ozbrojení, snaží zničit celý organismus. Ha ha ha.“

Smích.

„Ano, můžeme se smát. Ale moc k smíchu to vlastně není.“

Dr. Čihák se napil vody, kterou mu na stolek postavila asistentka jeho kolegy, a zamyšleně se chvíli sem a tam procházel. Působil spíše jako herec než jako učitel. Pak se zastavil a pokračoval:

„Nemusíte absolvovat ekonomickou školu, abyste pochopili základy obchodu. Je tam zboží a pak jistý vztah mezi dodavateli, distributory a posléze konzumenty, že? Nebojte se, nehodlám opustit načaté téma a zabloudit jinam. Také nezapomeňte,

že všechno co vám povídám, se odvozovalo od původního tématu, že máte věřit tomu, co sami vidíte. Když povídám ,co vidíte', je v tom zahrnuto, co z toho vy, jako logický následek svého pozorování a pečlivého studia pozorování jiných, bez čehož se nedá úplně obejít, vyvozujete. Ale stále tu máme a musíme mít vlastní pozorování.

Není to moc dávno, co přišel někdo s nápadem privatizovat vězeňský systém. Někdo byl pro a někdo proti. Já jsem patřil k té druhé skupině. Tehdy také začala moje kariéra ,rebela', jak mě někdo nazýval. Moc mně to lichotí. Ten pojem znamenal, že člověk nesouhlasil s něčím, co většina považovala za správné. Nutno podotknout, že já jsem se nepostavil proti jen tak slepě. Tu možnost privatizování jsem si na začátku sám nechal projít hlavou, jako jedno z východisek k řešení stoupajících výdajů ze strany státu v boji proti zločinu a zločincům. Prostudoval jsem všechny dostupné pro a proti. Hlavně jsem pozoroval ty, kteří by si rádi tento systém přivlastnili. Co jsem viděl? Viděl jsem podnikatele.

Prosím vás, není na tom nic divného nebo nepochopitelného, že obchodník obchoduje právě proto, aby si vydělal na živobytí a o něco více,

pokud možno. I to je pochopitelné a zcela logické a legální. Čili, tyto osobnosti - podnikatelé musí mít nutně zájem na tom, aby existovaly všechny faktory, které jsou potřebné k provozování svého podniku. A to jsou dodavatelé, zboží a konzumenti. Rozumějte, mají nutně zájem, aby tyto věci existovaly!

Ne že bych byl příliš skeptický vůči dobré vůli mnoha lidí ve společnosti. Ale zde jsem neviděl, že by dotyční měli zrovna andělský záměr přispívat naší společnosti tím, že převezmou břemeno, které tíží naši zem. Takže, co by bylo na tomto podniku neuvěřitelné je, že někdo bude nutně mít nebo má osobní zájem na tom, aby zločin dál existoval. To byl můj úsudek, který nemusel být správný. Ale měl jsem ho.

Já vím, je to neuvěřitelné. Nešel jsem tak daleko, abych předpokládal, že ti dotyční by tyto faktory i aktivně vytvářeli a všemožně podporovali. Avšak, ani jsem to nevyloučil. To byl můj názor na věc. Ale to jsem ještě považoval za své právo vyjádřit svůj názor, který samozřejmě může někdo jiný vyvrátit logičtějšími protiargumenty. Jenomže když začaly tyto protiargumenty přicházet ve formě výhrůžek

a otevřených útoků proti mé osobě, věděl jsem, že jsem píchnul do vosího hnízda.

Nevím, zda je vám to známo, ale tento případ, čili privatizování vězeňského systému, není ve světě vůbec nový fenomén. Samozřejmě nejlepšími příklady jsou Spojené státy, kde mají za mřížemi dva nebo tři miliony svých občanů, opakují miliony! Také neuvěřitelné? Ne, to jsou statistická fakta, dostupná každému, koho by tato otázka zajímala!

Také není tajemstvím, že je kolem toho spousta skandálů, kdy například soudci spolupracují s těmito „občanskými sdruženími“ privátní věznice, a posílají lidi za malichernosti za mříže a kasírují bonusy. Neuvěřitelné? Ne, fakt.

Také si uvědomte, že v USA působí v této branži několik privátních firem a každá z nich potřebuje zboží, aby mohla dál existovat. Takže vzniká jev, kterému se v byznysu říká konkurence. Tak dochází k tomu, že se v soutěži o získání co nejvíce zboží, tato „občanská sdružení“ vzájemně předhánějí a korumpují každého, kdo má nějaký vliv ve vytváření zmíněného zboží, čili zločinců. Podplácejí policajty a soudce, financují politické strany, které žádají přísnější tresty k „ochraně nevinných občanů“... atd.

Jenomže oni jdou ještě dál: propagují a podporují nepřímou kulturu, jako například nechvalně známou gangsterskou hudbu, nabádající mládež k násilí, nerespektování zákona a k užívání drog, což má za následek více a více hlavně mladých kriminálních. Zdá se vám to jako noční můra nebo jako science fiction? Tak prosím, probudte se do ještě děsivější reality.

A pokud si někdo z vás myslí, že USA jsou daleko od nás a tento jev s námi nemá nic společného, tak se dámy a pánové velice mýlíte.

Kdo z vás viděl anglický film „Doktor a ďáblové“? Nikdo? Nedivím se, že není tak populární. Je to skutečný příběh, který se odehrál na začátku devatenáctého století v Anglii. Jistý doktor, zanícený profesor anatomie, přichází v roce 1828 na významnou lékařskou fakultu, aby zde přednášel. Je to pokrokový lékař, medicínu považuje za vědu a spoléhá se na poznatky založené na faktech, na pozorování z první ruky, a ne na lidových tradicích nebo náboženské filozofii. K demonstracím pro studenty proto potřebuje mrtvá těla, a právě s jejich získáváním má vědec velké problémy. Několik oběšených trestanců ročně, které podle zákona ke

studiu dostává, mu k výzkumům nestačí, a tak se rozhodne – v zájmu vědy - pomoci si sám.

V jedné z nejubožejších městských čtvrtí si vyhlédne dva pochybné povaleče a najme je, aby pro něj mrtvolu obstarávali. Doktor za ně platí dobře a neptá se, kde těla berou. Tito ničemové vykrádají hroby na hřbitově a někdy se stane, že pokud se jim nepodaří vykopat mrtvolu dostatečně rychle a materiál už ‚není čerstvý‘, dostanou pak za takové ‚zboží‘ méně, než očekávají.

A to jim vnuke zrůdnou myšlenku, jak zvýšit své příjmy na levný chlast a místní nevěstky: aby vyhověli doktorovým požadavkům, začnou si opatřovat čerstvá těla po svém... Chápete to?

Tento příklad jsem vám vyprávěl, abych vysvětlil, jak se může původně možná dobrý záměr zvrtnout a vyvolat nečekané katastrofy. Pak jsou všichni, včetně těch, kteří se aktivně podílejí na tvorbě této katastrofy, jen a jen obětí. Kdyby věc kriminologie byla o tom, jak honit zločince po ulicích a praštit je pendrekem do hlavy, tak bychom kvůli tomu nepotřebovali chodit na vysokou školu. Tady na akademii se neučíte jenom bojovému umění, alespoň by to tak nemělo být. Slovo boj, definované

jako fyzický zápas proti někomu, je levný trik. Tady se učíte rozumět souvislostem, příčinám a následkům chaosu v lidské společnosti a know-how, jak to zastavit nebo aspoň zabránit tomu, aby situace nepřekročila hranici, po níž přichází už jen teror ve velkém nebo v malém. To už je jedno.

Tuhle psali v novinách, že detektivové z Útvaru pro boj s organizovaným zločinem odhalili v západních Čechách gang, který nelegálně obchodoval se zbraněmi a drogami. Tato policejní zásahová jednotka překvapila čtyři osoby v přízemním bytě panelového domu jednoho z podezřelých a zajistila drogy, samopaly, brokovnice, kulovnice, pistole, ale i granáty a výbušniny. No, to je výborné. Skutečně výborné. Jenom bych pro hlubší vysvětlení dodal následující.

Jestlipak například víte, že v posledním roce se v Čechách „zkonsumovalo“ 15 tun drog v celkové hodnotě 6,5 miliard korun? Opakuji miliard! Nevěříte? Statistický fakt. Teď se vás zeptám, zda by výše zmíněný gang v tom *panelovém domě* také náhodou neskladoval nějakou tu miliardu nebo aspoň milion? Nebo jestli náhodou ten cikán, překupník drog na Václavském náměstí, kterého

policie před pár dní zatkla, neměl v kapse aspoň pár stovek tisíc? To asi nejspíš ne, že?

Pokud je tedy v této hře tolik peněz, nepředpokládám, že hlavní hrdiny tohoto dramatu najdete pod ocasem koně na Václaváku, s více než malým množstvím marihuany v kapse, nebo ve sklepě panelového domu na Jižním městě. A pokud si někdo z vás myslí, že ti hlavní hrdinové jsou maskovaní fantomové v černých brýlích, hlavně z cizího kraje, kteří operují většinou v noci a obejdou se klidně *bez pomoci* někoho, kupříkladu nějakého váženého občana s vééélikým vlivem ve skutečné legální struktuře státu, tak se zase mýlíte. Aspoň já si to nemyslím.

Nevím kolik lidí si opravdu myslí, že zbraně jsou vyrobené jen pro mírové účely. Ale určitě jich je dost. Nevím kolik jich ví, že fabriky, které vyrábí bomby a kvéry jsou v osobním vlastnictví. Nejsou to také náhodou charitativní spolky nebo občanská sdružení? Ne, do prkýnka! Jsou to podniky, podnikatelé, obchod, byznys! Chápete? Všechno u finančního úřadu hezky zaregistrované a absolutně legální podnik. Ale vím, že málokdo mi uvěří, když řeknu, že *podle mě*, tyto firmy mají osobní zájem na tom, aby existovala válka!“

Přednáška pomalu přestala být částečně jenom vtipkování a studentům začalo docházet, že se tohle asi opravdu někomu nebude líbit. I studenti se teď tvářili vážněji a leckterý možná poprvé pochopil, že fízlárna není jen tak nějaký job. Pan doktor pokračoval:

„Rozhodně mě pošlou všichni do prdele, když řeknu, že *podle mého názoru*, tyto ‚charitativní‘ organizace aktivně vytvářejí a podporují faktory svého podniku, tudíž *konflikty*, aby měli zákazníky. Strašně bych si přál, abych se mýlil, aby to byla úplná blbost, fantazie zrozená v senilní hlavě starého ex-poldy.

Nevím kolik lidí si myslí, že všechny léky jsou vyrobené pro ochranu zdraví občanů. Ale určitě jich je dost. Nevím kolik jich ví, že gigantické miliardové fabriky, které vyrábí léky a drogy jsou v osobním vlastnictví. Nejsou to charitativní spolky nebo občanská sdružení? Ne! Jsou to podniky, podnikatelé, byznys, chápete? Ale vím, že mi málokdo uvěří, když řeknu, že *podle mě*, tyto firmy mají osobní zájem na tom, aby existovaly choroby, nejlépe ‚nevléčitelné‘.

Rozhodně mě pošlou všichni do prdele, když řeknu, že *podle mého názoru*, tyto ‚charitativní‘ organizace aktivně vytvářejí a podporují faktory svého podniku, tudíž choroby, i kdyby vymyšlené, aby měli zákazníky. Kéž by to byla úplná blbost.

Další mé adjektivum bylo myslím ‚rasista‘. Prý jsem vystupoval tvrdě proti národnostní menšině u nás, čili cikánům. Je mezi vámi někdo, kdo se hlásí k této menšině?“ zeptal se a s úsměvem se díval kolem. Žádný tam nebyl.

„Dobrá, takže o nich můžeme mluvit otevřeně.“
Smích.

„Upřímně řečeno, mrzí mě, že mezi námi není žádný cikán policista. Doufám, že v budoucnosti jich budeme mít dostatek. Protože by dosvědčil, že to co budu říkat, není ani v nejmenším rasistické. Naopak. Budete se často setkávat s případy, kdy obviněný nebo pachatel bude právě Rom.“

Ale ujišťuji vás, že nikdy, ale opravdu nikdy, to nebude případ příliš vzrušující. Romové v tom jsou čistě amatéři. Absolutně na hovno. Překvapuje vás to? Ano, jsou amatéři a neumějí páchat pořádný zločin. A proto mě dosti štvou.

Hned to vysvětlím, ale předtím uvedu princip, možná vám již známý. Jsou to vlastně dva principy. První je princip výkřiku: „*Chyťte toho zloděje!*“ který ovšem volá opravdový zloděj.

A druhý princip se týká hlavně veřejnosti. *Člověk křičí mnohem hlasitěji, když ho píchnete jehlou do zadku, než když ho praštíte baseballovou pálkou pořádně do hlavy.* Také není divu, že? Koma!

Možná jste nedávno slyšeli ten mediální teátr o cikánovi, který napadl policistku a srazil ji k zemi. Vyvolalo to velký rozruch po celé zemi a jsem si jist, že si to chudák pořádně odskáče. Chudák? Ano chudák. Dámy a pánové, vězte, že povolání policistů zahrnuje podobné nebezpečí. Holt pracovní úraz jako všude jinde, s kterým se má počítat. Jinak bychom nemuseli být vůbec ozbrojení nebo vycvičení, nemyslíte? Dotyčná dáma byla policistka a musela si být od začátku takového nebezpečí vědoma. Fakt, že byla ženského pohlaví, ztížilo vážnost zločinu. Dále fakt, že útočník byl cikán, v očích manipulované veřejnosti, to přitížilo ještě víc. Řekl bych, že pachatel dostane rok dva za mřížemi. Dobře mu tak, a já ho nebudu bránit.

Ale zeptám se vás vážení, kdo z vás v poslední době sledoval případ podnikatele české národnosti, který připravil tisíce obyvatel o jejich celoživotní úspory? Jestlipak víte, že toto individuum bylo propuštěno na svobodu na kauci? Jsem si jist, že by se nad tím málokdo tolik rozčiloval jako nad případem cikána, který strčil do policistky a způsobil mozkový otřes. Ten cikán prý, předtím než na místo dorazila policie, chodil opilý po ulici a obtěžoval kolemjdoucí. Teď sedí za mřížemi. Amatér. Tichý mozkový otřes tisíců občanů, věřitelů pana podnikatele, mělo mnohem menší váhu. Teď je venku. Profesionál.

Jsou další případy, kdy nějaký cikán tamhle ukradne rádio z auta, tuhle startky z trafiky, a skončí za mřížemi. Zločin. Ano je to zločin a musí se trestat. Ale náš Čecháček se nespokojí s rádiem z auta. Ukradne rovnou firmu, která vyrábí rádia a odstěhuje ji do Bulharska poté, co pronajme pozemek fabriky, který mu nepatří, státu a nechá si prachy za pronájem platit převodem na svoje konto v nějaké přísně tajné švýcarské bance. Zločin? Ne, profesionalita. Takže to co mě na Romech nejvíc rozčiluje je fakt, že když už mají mít tuto reputaci, proč to do prkýnka nedělají aspoň profesionálně?

Pronajměte načerno třeba ústecký kraj Němcům na sto let a vypadněte s prachama do Karibiku!

Dámy a pánové, tím že mé názory byly často špatně interpretovány, chtěl bych teď na místě uvést věci na správnou míru. ‚Problematika‘ se zločinem cikánů je mýtus. S tím si my policajti poradíme levou zadní. Což neznamená, že problém neexistuje, ale ty výkřiky hrůzy jsou čistě dramtizovaná píchnutí jehlou. My máme ‚problematiku‘ se zločinem jiného kalibru, jímž je způsobena taková škoda, že si to ani nedokážete představit. Je to úder baseballovou pálkou a jsme v bezvědomí. A tak mlčíme, jak se dá také logicky předpokládat. Dokonce všechny naše zbraně jsou k ničemu tváří v tvář tomu, co se v naší zemi odehrává. Není to ožralý cikán, který se motá u zastávky autobusu a praštíte ho pendrekem do hlavy, když nebude poslušný. Ten je dost očividný.

Největší zločin, se kterým se budete setkávat, je samozřejmě vražda. Je to pokaždé senzace pro noviny, když někdo druhou osobu připraví o život. Vidíte obrovský titulek na první stránce novin: Muž, který svou ženu ubil k smrti, odsouzen na doživotí! To samé se opakuje v televizi, v rádiu, na internetu a možná vám to řekne ještě soused

nebo sousedka. Pokud si myslíte, že to, že některé organizace a země připravují o život nebo mrzačí beztrestně miliony lidí, opakují, miliony lidí, s vámi nemá nic společného, tak se vážení hodně mýlíte. Naučte se vidět nejen to, co máte před nosem, ale i to, co budete mít před nosem, když s tím teď nic neuděláte. A největší chybu, kterou můžete udělat, je myslet si, že jste příliš malí na to, abyste s tím *něco* mohli udělat.

Nebo zrovna teď po cestě jsem si koupil dnešní noviny v trafice. Píší tu *Případ ženy, která zalehla své novorozené dítě, jde před soud...*, detailů vás ušetřím. U toho jsou čtenáři pozváni, aby vyjádřili své názory, a je to hotové peklo. Pak tu mám současně časopis, kde je článek, o něco kratší než o *té zruďné ženě*, v němž se uvádí statistiky zveřejněné u našich západních sousedů, západního Německa. Dámy a pánové, zda-li pak víte, že skvělí moderní lékaři ročně zabijí, opakují, ročně zabijí devět tisíc pacientů mylnými zákroky a následkem falešných diagnóz? Ročně devět tisíc! Rozumíte tomu? Kdyby nějaký zfetovaný Arab nechal bouchnout flašku s hořlavinou na nádraží ve Frankfurtu a měli by z toho dva lidi popáleniny, byla by celá země vzhůru nohama. Džihád! Možná, že by

vyhlásili válku celému blízkému východu. NÁROD V OHROŽENÍ!

Možná že teď nevíte, o čem mluvím, nebo možná ano. Snažím se vám vysvětlit, v čem spočívá vaše skutečná práce. Spočívá hlavně v prevenci zločinu a v boji proti zločinu. A rozlišujte zločin od přečinu. Dále se nesnažte zběsile hasit požár, který nějaký žhář úmyslně a vědomě (přímo nebo nepřímou) založí znovu a znovu. Haste, ale také toho hajzla najděte! A udělejte s tím něco. Doufám, že chápete, že tu nemluvím o ohni jenom jako o ohni.

A tak bych, ke konci mého blábolení, chtěl dodat, že si nemyslím, že ty telefonní vyhrůžky na mou hlavu pocházely od cikána Deži z Teplic, který bil svou manželku a děti, a při zatčení ještě šlápl na kuří oko policisty Jardy, čímž mu způsobil velkou bolest a musel putovat za mříže. Netvrdím, že pánové, kterým se mé bláboly o velkých zločincích nelíbily, by měly prsty v tom, jak se pak vyvinula má kariéra policajta. Ani netvrdím opak.

Zbytek je jenom historie. Já tu dnes nejsem, abych si postěžoval na nespravedlnosti páchané vůči mé osobě, což by stejně nebyla úplně pravda. To se týká stejně tak vás a všech, kteří v této zemi

žijí. Jinak se vám snažím dát pár tipů, které by se vám mohly hodit, až začnete svou kariéru policistů, nebo nejlépe poldů. Nic neberte jako neuvěřitelné. Zvláště tehdy, když to sami vidíte.

Máme spoustu ohňů ve společnosti a pachatel prý neznámý. Blbost. Dívejte se a uvidíte. Možná, že nakonec i pochopíte, co předchází těm miniaturním zločinům a přečinům, o kterých denně čtete v novinách.

Další tip se týká vztahu policie a veřejnosti. Já si myslím, že běžný občan je opravdu rád, že je tu policie. Vždyť nás také volají kvůli každé kravině, ať to vyřešíme my. Ale jsou ti, kterým vadí, že se jim policie dívá až příliš do jejich ‚privátních sfér‘. Houby privátní sféry. Já určitě nemám co na práci, než se dívat paní Novákové do kuchyně, když vaří svým dětem guláš.

Na druhé straně se může stát, že jeden nebo druhý z vás nabude dojmu, že je ve válce proti veřejnosti, když koluje tolik zlých obvinění a vtipů o fízlech. Za prvé, tyto vtipy určitě nevymýšlí paní Nováková, které jste čuměli do kuchyně. Tyto vtipy vymýšlejí ti, kteří mají co skrývat, a pak bohužel také ti, kteří měli co do činění s nějakým policajtem, který si myslí, že jsou všichni proti němu a buzeruje

každého, kdo nenosí uniformu. Takže dámy a pánové, buďte hodně trpěliví vůči veřejnosti i vůči tomu kokotovi, který vám neslušně vynadá do kurev a debilů. A vždy postupujte s každým dle zákona. Vždyť ten holomek by se s vámi nedostal do křížku, kdyby byl na prvním místě slušný. A jak to že očekáváte slušnost zrovna od něj? To je naše práce, kterou jsme si dobrovolně zvolili, a stejně jako se špiní kominík při práci a nechodí kolem a nenadává na dehet a nekope do komínů, také vy dělejte svou práci v klidu, jako to dělá ten kominík. Chápete?

Ještě nakonec bych vám, s vaším dovolením, předvedl pár sportovních výkonů. Jak víte, je to světoznámou tradicí v žurnalistice, kdy se vždy na konci ranních nebo večerních zpráv, kde plameny pohlcují město, lidi se vzájemně vraždí a schyluje se ke konci světa, ještě uvádějí výsledky sportovních utkání domácích a zahraničních borců.“

Dr. Čihák sundal sako a odhodil ho na podlahu. Pak hbitě padl dopředu a opřel se rukama o zem. Udělal několik kliků a znovu se narovnal. Studenti se tomu smáli. Doktor poté zvedl sako a oblékl si ho.

„Na rozloučenou tedy dodám,“ řekl s širokým úsměvem v obličeji, „že pokud byste zítra nebo pozítří nebo klidně příští rok ve zprávách slyšeli, že Doktor Čihák zemřel na selhání srdce nebo podlehl infarktu nebo že spáchal sebevraždu, tak to nemusí být nutně pravda. Děkuji vám za pozornost.“

Profesor a Tygři

Luxusní hotel a jeho okolí na okraji menšího městečka na Teplicku byl celý rozsvícený a připomínal jeden z těch záběrů scén šoubyznysu v Americe, kde se scházeli VIP osobnosti k udělení cen špičkových umělců roku.

Limuzíny přijížděly před hotel a byly převzaty hotelovými řidiči, kteří s nimi pak zajížděli do mega prostorného parkoviště v podzemí hotelu.

Oslava se pomalu rozjela.

U jednoho stolu seděli bývalý předseda nějakého toho výboru, výkonný ředitel toho nebo onoho závodu, nově zvolený předseda té nebo oné strany, Prof. nebo Doc. toho nebo onoho oboru a takoví ti týpci, oblečení v decentních kvádrech od špičkových světových návrhářů, se svými dámami ve večerních šatech a špercích, třpytících se všemi barvami duhy a působících jako z jiných světů. U dalšího seděli majitelé té nebo oné firmy, restituenti toho nebo onoho pozemku, ředitelé toho či onoho řetězce obchodních domů.

Hrála tichá a libozvučná jazzová hudba live. Většina těchto gentlemanů a dam byla členy

golfového klubu *Bílý Tygr*, který si nedávno vydobyl, po měsících bojů se státními úřady, další rozlehlé území pro své aktivity a členy. Dnes se na oslavu tohoto vítězství konal velkolepý ples.

Obrovský taneční sál byl přeměněn v nádhernou hodovní síň s velkými stoly prostřenými pro pět až deset lidí. Stoly se prohýbaly pod množstvím lahůdek, šampaňského, několika druhů značkových francouzských vín a whisky, jež většina lidí ještě před rokem, nebo také nikdy v životě, nespatriła, a také ruského kaviáru a jídel od nejlepších kuchařů kraje. Nádhera.

Šéf Jaroslav Wolfman měl všechno pod kontrolou.

Nechtěl být příliš viděn na politické scéně, protože byl toho názoru, že všechna rozhodnutí, kam má směřovat politika republiky, jsou stejně diktována v temném pozadí veškerého dění. Odmítal dokonce spolupracovat s pravicově založenými kolegy z této scény, i když se jim principiálně podobal, a jen sem tam jim symbolicky poskytl nějakou službičku, aby přece jen měl nějakou konexi, kdyby něco. Bylo mu ve skutečnosti

jedno, kam kdo patřil, dokud sloužil účelu, který on považoval za správný.

Bylo tam dokonce několik bývalých velkých zvířat komoušů, stejně jako zarputilých nacionalistů. Jeho strategie spočívala v investici kapitálu do co největšího rámce působnosti celé společnosti. Takže by se dal považovat za kapitalistu, i když on sám tvrdil, že kapitalisty nesnáší.

„Naše vlast patří nám,“ říkal. „A tak ji musíme dostat zpátky do vlastních rukou.“

Jeho energičnost a nadšení pro věc k dosažení optimistické budoucnosti země byly nakažlivé a vysoce přesvědčivé. Tak získal mnoho schopných bratrů a sester v boji. Vytvořili si jakousi buňku, která má být jednou celým organismem, a postupně nabrali další a další nadšence do této entity. Teoreticky si dokonce již rozdělovali důležité funkce, které budou jednou zastávat, až vysvobodí zem z drápů supů, jež jsou nuceni zatím tolerovat. Napůl jako vtip, říkali si vzájemně ministři. Ministr vnitra Jaroslav Slídil, ministr kultury Jaroslav Šukal, ministr zdravotnictví Jaroslav Choroba atd.

Každý ministr měl své úkoly. Skryté motto znělo „všechno a všechny skoupit“.

„Nebudeme čekat,“ zuřil Wolfman, když měl trochu vypito a byl mezi svými, „až nám naši zem rozeberou židáci a jejich posluhovači.“

Ministr zemědělství, Jaroslav Mezek, pilně pracoval na koupi velkých státních pozemků, které „nikomu nepatřily“, za symbolické ceny. Tu nějakou půdu za sto korun, tam státní les za patnáct korun a občas přesvědčoval, s pomocí ministra hospodářství Jaroslava Sviňi, zodpovědné orgány, aby stát věnoval NLB, jejich „Nadaci pro Lepší Budoucnost“, honosné majetky státu zdarma. Někdy se to povedlo a jindy také. Ministři často spolupracovali se zahraničními investory, kteří měli velkou zkušenost v získání, zpeněžení, vypeněžení a přepeněžení oblastí podnikání a krytí téměř všech požadavků společnosti ve všech sektorech.

Občas se naskytl nějaký ňouma, který účely celé té věci nechápal, a snažil se být příliš chytrý, a proto se oháněl hloupými pojmy jako „zákon“, „spravedlnost“ a podobnými klišé. Někdy stačil jediný anonymní telefon se starostlivou poznámkou, že jeho dcerka si zrovna hraje na houpačce na hřišti a že prej člověk nikdy neví, kdy

se takový řetěz může uvolnit. A pokud dotyčný dotěrný chlap nemá rodinu, tak ho pouze před jeho domem slušně pozdravili Rusáci v černých oblecích a černých brýlích, se skutečnými či umělými jizvami na obličejích, a šli dál.

Snad jediný, kdo jim dával zabrat, byl jeden polda bez rodiny a vůbec bez příbuzných. Ten věc dotáhl relativně daleko a byl za to povýšen jako výkoný ředitel policejní stanice v nějaké, prý malebné, horské krajině na hranicích se Slovenskem. Polda tím byl až tak poctěn, že tam ani nejel. Odevzdal uniformu a bouchačku a našel si práci jako bodyguard jednoho politika, který měl podobné sklony jako on, ale za to možná větší šanci s tím něco udělat. Pětinasobný plat mu také moc nevadil. S Tygry si každopádně nesměl nikdo pohrávat.

Po plesu se lidi začali rozcházet a pozadu tajně zůstali jen ti vyvolení. Ti byli po dobu oslavy úmyslně rozptýlení mezi hosty tak, aby sbírali informace, kontakty a slídili též po možných nežádoucích osobách, které je třeba z této společnosti vytrádit. Kolem půlnoci byli nevyvolení hosté už pryč. Někdo z vyvolených dokonce dělal,